

Särskilda yttranden

Särskilt yttrande

av Sakkunnige Yvonne Stein och experten Catharina Jonson, till vilket sakkunnige Kenneth Wising ansluter sig

Förslag till definition av begreppet sponsorskap

Vi finner det olyckligt att utredaren inte definierat begreppet sponsorskap utan istället valt att på ett generellt sätt jämställa denna aktivitet med marknadsföring. Begreppet marknadsföring är inte synonymt med begreppet sponsring. Eftersom utredningens uppdrag är att lämna förslag på begränsningar av alkoholbranschens sponsring av idrotten är det av största vikt att läsaren informeras om vad utredningen menar med begreppet sponsorskap.

Sponsring täcker allt från det att den lokale handlaren sponsrar traktens pojklag i fotboll till sponsring av stora internationella evenemang. I Sverige skiljer vi av tradition på s.k. ”ren” sponsorskap och sponsorskap som en del av marknadsföring. Endast den senare är specifikt rättsligt reglerad. Internationella Handelskammaren har definierat sponsorskap som ”varje form av kommunikation genom vilken en sponsor avtalsenligt tillhandahåller finansiellt eller annat stöd för att få befästa en positiv koppling mellan sponsorns företagsbild, identitet, varumärken, produkter eller tjänster och en sponsrad tilldragelse, aktivitet, organisation eller individ”. Denna definition illustrerar väl sponsorskapets komplexitet.

Särskilt yttrande

av sakkunnige Karin Wistrand, till vilket sakkunnige Yvonne Stein ansluter sig

Förslag till begränsningsregel för sena serveringstider

Som anförs i betänkandet under avsnitt 5.10 kan en regel om begränsning av det högsta antalet serveringstillstånd med medgivande till utsträckt serveringstid antas vara förenlig med EG-rätten under förutsättning att en sådan regel grundar sig på objektiva kriterier som inte hänför sig till beskaffenheten hos den näringsidkare som söker tillståndet utan exempelvis till antalet invånare på en viss ort. I den föreslagna regeln anges emellertid inte vilka kriterier som skall ligga till grund för bedömningen av hur begränsningen skall ske. En regel som ger kommunerna utrymme att efter fritt skön bestämma på vilka grunder antalet serveringstillstånd med medgivande till utsträckt serveringstid skall begränsas, kan enligt min mening inte anses förenlig med EG-rätten. Motivuttalanden i denna fråga kan inte förändra denna bedömning. Jag kan därför inte ställa mig bakom utredningens förslag till begränsningsregel.

Särskilt yttrande

av experten *Catbrine Andersson*

Angående

- 1) Förslag två och tre i kapitel 2. Europeiska Unionens Råd om unga människors, i synnerhet barns och toningars alkoholkonsumtion
- 2) Förslag ett och två i kapitel 3. Alkoholbranschens sponsring inom idrotten
- 3) Förslag ett i kapitel 5. Serveringstider på restauranger

Nej till ny definition av öl

Enligt utredarens förslag två i kapitel 2, bör förutsättningarna för att ändra alkohollagens definition av öl utredas. Om definitionen ändras måste det vara ett gemensamt beslut inom EU. Definitionen för öl kan således inte avvika från ett land till ett annat av konkurrensskäl.

Nej till att riktlinjerna inarbetas i alkohollagen

Enligt utredarens förslag tre i kapitel 2 samt ett i kapitel 3 bör relevanta delar av Konsumentverkets riktlinjer för marknadsföring av alkoholdrycker inarbetas i alkohollagen för ”att få en annan rättslig status”. Det finns ingen anledning att i alkohollagen detaljerat beskriva var alkoholreklamen inte får förekomma eller hur den inte ska få se ut. Min uppfattning är att riktlinjer, som successivt kan anpassas till förändringarna i samhället är ett bättre redskap än en detaljreglerad lag.

Nej till begränsningar av varumärkesreklam

Enligt utredarens förslag två i kapitel 3 bör en rimlig avvägning göras om risken att lättöl och andra alkoholhaltiga lättdrycker kan förväxlas med alkoholdrycker och rätten att använda firmanamn eller varumärke. Utredaren föreslår att det skall vara möjligt att marknadsföra ett firmanamn, även om firmanamn och varumärke för alkoholdryck är detsamma, förutsatt att företaget har merparten av sin försäljning av lättöl och lättdrycker. Varumärkes-

reklam skall enligt utredaren inte vara tillåtet. Efter den 15 maj 2003 är det tillåtet med reklam för produkter som understiger 15 volymprocent alkohol. Utredaren föreslår härmed att lagen åter skall ändras och att det inte skall vara möjligt att göra reklam för ett varumärke som har en alkoholhalt över 2,25 volymprocent.

Konsekvenserna av förslaget blir att ett multinationellt företag som t ex Carlsberg kan göra reklam för sitt företag och varumärket Carlsberg men inte för en ett annat varumärke inom Carlsbergkoncernen, t ex Falcon. Spendrups kan göra reklam för sitt företag Spendrups och därmed Spendrups starköl men inte för t ex Mariestad som är ett annat varumärke för öl och starköl. Det lilla lokala bryggeriet Slottskällan i Uppsala kan t ex inte sponsra den lokala idrottsklubben med sitt företagsnamn för de tillverkar bara starköl. Detsamma gäller ett antal andra mindre bryggerier med merparten av sin försäljning på den lokala marknaden men enbart starköl i sortimentet.

Internationellt finns inte dessa begränsningar. Det betyder att vid varje sportsändning från ett annat land, vid varje bild från ett sportevenemang i vanlig dagspress eller vid varje reklamskylt vid utländska sportaktiviteter, kan utländska varumärken och multinationella företag marknadsföra sig till den svenska publiken. Om ett utländskt företag vill göra en sponsringaktivitet på ett svenskt evenemang kan det bara göras med företagsnamn förutsatt att de har merparten av sin försäljning av alkoholfria drycker. Hur skall detta kunna bedömas? Ett exempel är Wahrsteiner Brauerei som även är ett varumärke för starköl. De sponsrar bl.a. backhoppning och Formel 1. Utredarens förslag innebär att den sponsring som sker idag av detta företag/varumärke i Sverige måste upphöra eftersom det tyska bryggeriet troligtvis har merparten av sin försäljning av alkoholdrycker. Följdfrågan blir därmed, vem skall kontrollera att de har merparten av sin försäljning i lättdrycker och hur skall det gå till?

Förslaget kommer enbart leda till konkurrensnackdelar för de svenska aktörerna och fördelar för utländska varumärken. Jag anser således att det skall vara möjligt att sponsra även med varumärket förutsatt att det sker under kontrollerade former.

Förslag att tillsätta en samverkansgrupp

Mitt förslag är att Regeringen tillsätter en samverkansgrupp med företrädare för de olika idrottsförbunden, alkoholnäringsen och myndigheter. Samverkansgruppen skall initialt skriva ett regelverk för hur sponsringsavtal skall se ut mellan alkoholnäringsen och idrottsklubbar. Därefter skall de träffas regelbundet för att uppdatera och även följa upp eventuella överträdelser av det överenskomna regelverket. Erfarenhet visar att merparten av överenskomna regelverk tillämpas mycket bra eftersom det är de olika parterna som har enats om hur reglerna skall se ut och tillämpas.

Nej till begränsning av serveringstillstånd

Enligt utredningsförslaget i kapitel 5 skall kommunerna få bestämma det högsta antal serveringstillstånd med serveringstid efter klockan 01.00. Jag är av den uppfattningen att det fungerar bra som det är idag. Det finns därför ingen anledning för kommunen att utifrån dagens situation sätta en gräns för hur många som skall kunna ha öppet efter kl 01.00. Om en kommun utgår från dagslägen och har t ex tio restauranger som har tillstånd efter kl 01.00. Vad händer om då om kvoten är uppfylld och det vill in en ny restaurang i kommunen? Om alla tio restauranger med nuvarande tillstånd sköter sig och tillstånden finns kvar år efter år finns ingen möjlighet för nyetableringar med längre öppethållanden i den kommunen. Ett annat exempel är om kvoten är fylld och en global restaurangkedja vill in i kommunen. Av konkurrensrättsliga skäl kan inte den restaurangkedjan nekas möjligheten att servera efter kl 01.00.

Särskilt yttrande

av experten Allan Nyrén

Jag ställer mig inte bakom utredarens förslag beträffande förslaget till begränsningsregler för sena serveringstider av följande skäl.

Restaurangerna har stor betydelse i vårt sociala och ekonomiska liv. Ett mångfacetterat restaurangutbud är en viktig del i vår dagliga tillvaro och nödvändiga för att landet skall fungera. De utgör en av grunderna för hur omvärlden uppfattar Sverige. Utvecklingen av restaurangnäringen under den senaste tioårsperioden har enligt min mening varit bra för alla som bor och verkar i vårt land. Ett uppfattning som stärks av att bl.a. företrädare för regeringen visat sin uppskattning genom att delta i näringens aktiviteter.

Det är från dessa allmänna utgångspunkter som en reglering av restaurangernas alkoholservering bör ske. Men man måste också betänka att restauranger är företag och som sådana skall de att behandlas på samma sätt som alla andra företag. Eventuella inskränkningar i deras verksamhet måste vara välgrundade och utformade på ett sådant sätt att nyttan av regleringen står i proportion till den begränsning som drabbar företaget.

Restauranger med serveringstillstånd har ett särskilt ansvar som de, tillsammans med ansvariga myndigheter utvecklat de senaste fem åren. Flera projekt är särskilt riktade mot nöjesrestaurangerna i storstäderna. De har redan medfört att kunskapen om hur alkoholserveringen skall tillgå har förbättrats betydligt. Utredaren har redovisat utvecklingen i bilaga C. Men hon har missat möjligheten att belysa hur restaurangerna skulle kunna vara ett instrument för att förändra ungdomars förhållningssätt till alkohol. Restaurangmiljön är ju faktiskt den enda där alkoholkonsumtionen övervakas och avbryts då det finns risk för att någon skall bli berusad.

Utredaren har på ett tydligt sätt beskrivit hur festivaler och liknande arrangemang mycket påtagligt bidragit till att ungdomars förhållningssätt till alkohol förändrats till det sämre. Denna inställning har de fört med sig till restaurangmiljön. Näringen har därmed helt oförskyllt fått ett problem som utredaren vill lösa med ny reglering av restaurangerna. För festivaler anser hon dock att det befintliga regelverket är tillräckligt men att tillämpningen bör skärpas.

Den nuvarande regleringen av restaurangerna i alkohollagen tjänar två syften. Ett är alkoholpolitiskt och ett annat är att åstadkomma en ekonomiskt sund näring. När kommunerna 1995 fick

ansvaret för tillsyn och kontroll blev det dock oklart vad som skulle prioriteras. Men huvudinriktningen var utan tvekan den ekonomiska kontrollen av företagen dvs. skatter och avgifter redovisades och betalades korrekt. I takt med att kommunerna organiserat sig och antagit alkoholpolitiska program tycks dock tyngdpunkten i arbetet förskjutits mot att ägna mer tid och uppmärksamhet åt hur serveringen bedrivs. Vilket jag anser är en riktig utveckling.

Utredarens förslag om att ge kommunerna rätt begränsa antalet tillstånd kommer att skapa fler problem än det löser. Att t.ex. använda antalet innevånare som en grund för begränsningen kommer inte att fungera för t.ex. semesterorter, storstadsområden uppdelade på flera kommuner eller glest befolkade områden. Varje begränsning kommer att angripas via politiska medel av de företagare som drabbas. Vi kommer att få fokus på vilket antal serveringstillstånd som skall finnas i stället för hur serveringen sköts. En utveckling som inte gagnar någon.

Utredarens förslag om att ompröva sena serveringstillstånd vart annat år bygger bl.a. på påståendet att det skulle leda till en begränsning av alkoholkonsumtionen på restauranger och därigenom också alkoholskadorna. Det finns emellertid ingen grund för dessa påståenden.

För indragning av ett givet tillstånd måste det finnas skäl. Indragningen måste också vara en rimlig åtgärd i förhållande till den nytta som man vill uppnå. Om så inte är fallet kan beslutet angripas med stöd av egendoms- och rättighetsskyddet i Europakonventionen till skydd för mänskliga rättigheter. Denna aspekt på förslaget har utredaren dock, trots påpekanden från min sida, tyvärr inte tagit upp.

Utredarens uppdrag beträffande restaurangernas serveringstider har inte varit att utreda om en begränsning av serveringstiderna skall införas utan hur den skall utformas. Utredaren har därmed varit förhindrad att analysera skälen för och emot en begränsning. Att överhuvud taget ge ett sådant begränsat uppdrag är att göra den svenska alkoholpolitiken en björntjänst. Det har bl.a. inneburit att försvinnandet av svartklubbarna i storstäderna efter det att serveringstiden för restaurangerna förlängts inte ens nämns i utredningen. Om uppdraget i denna del hade utformats på samma sätt som för utredningen i övrigt hade ställningstagandet säkerligen blivit samma som för festivaler nämligen att den nuvarande lag-

stiftning ger de instrument som samhället behöver men att de också måste användas.

Utredaren konstaterar i en avslutande kommentar att det finns behov av en samlad översyn av Alkohollagstiftningen. Jag instämmer i denna uppfattning och vill dessutom påpeka att då Alkoholinspektionen avvecklades upphörde tillsynen över partihandlarna. Därmed bryts kedjan i samhället kontroll vilket bl.a. medfört att restaurangerna utsätts för påtryckningar från sina leverantörer och samarbetspartners vid genomförande av både små och stora evenemang där restaurangens kunder stöds av en leverantör eller anlitar en arrangör. Det skapar både hanterings- och marknadsmässiga problem för restaurangerna som dessutom måste förklara för sina kunder hur systemet egentligen ser ut.

Kommittédirektiv

Begränsning av alkoholbranschens sponsring inom idrotten, m.m. Dir. 2001:44

Beslut vid regeringssammanträde den 17 maj 2001.

Sammanfattning av uppdraget

En särskild utredare tillkallas med uppdrag att se över möjligheterna att begränsa alkoholindustrins sponsring inom idrotten.

Utredaren skall även närmare överväga vilka åtgärder som kan vidtas för att minska förekomsten av alkohol i samband med olika idrotts- och andra evenemang där ett stort antal barn och ungdomar deltar.

Utredaren skall också närmare överväga vilka åtgärder som bör vidtas för att följa EU-kommissionens förslag till rådsrekommendation om barns och ungdomars alkoholkonsumtion som förväntas bli antagen av Ministerrådet i juni 2001.

Utredaren skall också lämna förslag på en rättslig reglering som ger kommunerna en möjlighet att med rättsligt bindande verkan ange det antal serveringsställen som maximalt skall tillåtas ha serveringstid efter kl. 01.00 i kommunen.

Bakgrund

För att effektivt kunna begränsa alkoholens skadeverkningar måste samhället kunna förhindra att kommersiella vinstintressen på alkoholhandelsområdet ges fritt spelrum. Sociala och av folkhälsan motiverade alkoholpolitiska hänsyn måste vara vägledande vid marknadsföring och försäljning av alkoholdrycker.

En fråga som kommit att diskuteras allt mer även internationellt är alkoholbranschens ökade sponsring av olika idrottsevenemang och idrottsklubbar för att marknadsföra ett varumärke. Idrotts- och supporterklubbar har i ökande grad blivit föremål för olika former av sponsring från alkoholbranschen genom t.ex. tröjreklam, klubbsspecifika ölmärken och gratis distribution av olika reklam-

artiklar. Den ökade mediala uppmärksamheten på elitidrott, den ökade uppmärksamheten på supporterkulturen, gradvisa förändringar gällande attityder till alkohol är några av de faktorer som sammantaget kan ha bidragit till alkoholindustrins ökade intresse av sponsring inom idrotten. Utvecklingen har gått mycket snabbt och det finns därför ett behov av att se över denna fråga och diskutera vilka åtgärder som eventuellt behöver vidtas.

En annan fråga är den utbredda förekomsten av alkohol vid olika idrottsevenemang med våld och andra ordningsstörningar som följd.

I den deklaration som antogs vid WHO:s Europeiska ministerkonferens om unga och alkohol, som genomfördes i Stockholm den 19–21 februari 2001, har Sverige bl.a. förbundit sig att arbeta för att minimera påtryckningar på unga människor att dricka alkohol, särskilt när det gäller marknadsföring genom gratis distribution, reklam, sponsring och ökad tillgänglighet. Detta gäller särskilt i samband med speciella evenemang.

EU - kommissionen har lämnat ett förslag (Kom (2000)736) till Ministerrådet om att anta en rekommendation om barns och ungdomars alkoholkonsumtion. Förslaget innehåller rekommendationer till medlemsländerna om att förbättra det hälsofrämjande arbetet samt utveckla lämpliga strukturer och normer för producenter och försäljare av alkoholhaltiga drycker i syfte att förebygga alkoholrelaterade problem hos barn och ungdomar.

Gällande lagstiftning om alkoholreklam

Särskilda regler för marknadsföring av alkoholdrycker till konsumenter finns i 4 kap. alkohollagen (1994:1738). Reglerna omfattar endast drycker som innehåller mer än 2,25 volymprocent alkohol (jfr 1 kap. 3 § alkohollagen). Lättöl och lättcider är exempel på drycker med lägre alkoholhalt och som således inte omfattas av reglerna.

Vid marknadsföring av alkoholdrycker får inte kommersiella annonser i tidningar, radio eller TV användas (reklam för s.k. folköl får dock förekomma i tidningar). Annonsförbudet är möjligt genom regleringen i 1 kap. 9 § tryckfrihetsförordningen (TF) och 1 kap. 12 § yttrandefrihetsgrundlagen (YGL), som anger att den grundlagsskyddade yttrande- och tryckfriheten inte hindrar att det

i lag meddelas förbud mot kommersiella annonser i den mån de används vid marknadsföring av alkoholhaltiga drycker.

Vid marknadsföring på annat sätt än genom kommersiella annonser i tidningar, radio eller TV ställs det i alkohollagen upp ett krav på särskild måttfullhet. Vad som är särskild måttfullhet har klargjorts främst genom Konsumentverkets riktlinjer på området (KOVFS 1979:5 och 6). Bl.a. anses det inte som måttfullt med film- eller direktreklam eller utomhusreklam t.ex. vid allmän idrottsplats inbegripet reklam vid sportevenemang som är öppet för allmänheten. Sådan reklam är således förbjuden. Riktlinjerna innebär i princip att reklam för spritdrycker, vin eller starköl endast är tillåten på försäljningsställen för alkoholdrycker samt i facktidskrifter som vänder sig huvudsakligen till näringsidkare i branschen.

Alkohollagen innehåller också en särskild bestämmelse om att marknadsföring av alkoholdrycker inte får rikta sig särskilt till eller skildra barn och ungdomar. Enligt motiven till bestämmelsen (prop. 1998/99:134 s. 178) kan marknadsföringen anses rikta sig särskilt till barn och ungdomar om den har en sådan utformning att det kan antas att barn och ungdomar lätt lägger märke till den och kan påverkas av den.

Alkoholbranschens sponsring inom idrotten

En fråga som hänger nära samman med alkoholreklam är den om alkoholbranschens sponsring av idrottsevenemang och idrottsklubbar. Frågan är utomordentligt komplicerad och har inte heller varit föremål för några närmare överväganden i utredningssammanhang. I den nationella handlingsplanen för att förebygga alkoholskador som riksdagen antog den 21 februari 2001 tas frågan upp (prop. 2000/01:20, bet. 2000/01:SoU8, rskr. 2000/01:144). Regeringen tillkännagav där att den avser att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att närmare belysa möjligheterna att minska alkoholbranschens inflytande över idrotten. Framför allt borde inflytandet genom olika former av sponsring till inte minst ungdomsidrotten granskas. Utredaren skulle även få i uppdrag att närmare överväga vilka åtgärder som kan vidtas för att minska förekomsten av alkohol överhuvudtaget i samband med olika idrottsevenemang.

I förslaget till rådsrekommendation (Kom (2000)736) uppmanas EU:s medlemsländer att i samarbete med tillverkare och försäljare av alkoholdrycker se till att reklam eller sponsring i samband med idrotts- eller andra evenemang där ett stort antal barn och ungdomar deltar inte utformas eller marknadsförs på ett sätt som tilltalar barn och ungdom.

Sena serveringstider

Restaurangkulturen är viktig för allmänhetens attityder till alkohol. Servering av alkoholdrycker skall enligt alkohollagen ske med återhållsamhet och får inte föranleda olägenheter i fråga om ordning och nykterhet. Den svenska restaurangnäringen har därför en viktig roll att spela när det gäller att skapa förståelse för ett ansvarsfullt och måttligt bruk av alkoholdrycker. Nöjeslivet i städerna har på senare tid förskjutits mot en allt senare tid på dygnet. Detta påverkar självfallet olika restauranger att vilja hålla öppet längre än tidigare. Allmänt sett kan det sägas att en förskjutning mot senare serveringstider är en tydlig trend i hela riket. Regeringen har därför den 22 mars 2001 gett Folkhälsoinstitutet i uppdrag att i samarbete med företrädare för restaurangnäringen, de fackliga organisationerna, Rikspolisstyrelsen, Arbetsmiljöverket och Svenska Kommunförbundet utarbeta ett gemensamt åtgärdsprogram. Programmet skall syfta till att åstadkomma en ansvarsfull hantering av alkoholdrycker på serveringsställen, tidigareläggning av restaurangvanor och till att motverka förekomsten av narkotika och illegalt spel på serveringsställen samt att förbereda övergången till rökfria serveringsställen.

I regeringens proposition Vissa ändringar i alkohollagen (prop. 2000/01:97) föreslås att risken för alkoholpolitiska olägenheter skall vara vägledande för tillståndsmyndighetens prövning vid bestämmandet av serveringstid. Detta skall, bl.a. för att motverka obefogade överklaganden, framgå av själva lagtexten. Det skulle dock enligt regeringens uppfattning vara önskvärt om tillståndsmyndigheten, dvs. kommunen, med rättsligt bindande verkan hade befogenhet att ange det antal serveringsställen som maximalt kan tillåtas med sena serveringstider i kommunen. I propositionen konstateras att frågan om en sådan lagstiftning behöver utredas vidare innan regeringen är beredd att ta ställning.

Uppdraget

En särskild utredare tillkallas med uppgift att se över möjligheterna att begränsa alkoholbranschens sponsring inom idrotten. Utredaren skall närmare kartlägga och beskriva alkoholbranschens sponsringsverksamhet inom idrotten. Särskild uppmärksamhet bör ägnas att kartlägga om sponsring riktas till ungdomsidrotten. Utredaren skall även kartlägga och beskriva förekomsten av alkohol i samband med olika idrotts- och andra evenemang där ett stort antal barn och ungdomar deltar. Utifrån detta underlag skall utredaren lämna förslag till åtgärder för att motverka våld och ordningsstörningar som har samband med förekomsten av alkohol. Åtgärdsförslagen bör diskuteras i den referensgrupp bestående av ungdomar som knutits till Kommittén som skall genomföra den nationella handlingsplanen för att förebygga alkoholskador (S 2001:02).

Utredaren skall också närmare överväga vilka åtgärder som bör vidtas för att genomföra EU-kommissionens förslag till rådsrekommendation (Kom (2000)736) om barns och ungdomars alkoholkonsumtion som förväntas bli antagen av Ministerrådet i juni 2001.

Kommunerna har fått det allt svårare att med hänvisning till alkoholpolitiska olägenheter begränsa antalet serveringsställen med sena serveringstider. Utredaren skall därför också med beaktande av internationell rätt lämna förslag till en rättslig reglering som skulle kunna möjliggöra för kommuner att med rättsligt bindande verkan fastslå det högsta antal serveringsställen med serveringstid efter klockan 01.00 som man kan tillåta. Utredaren skall i detta arbete även beakta intresset av goda etableringsförhållanden och fungerande konkurrens mellan serveringsställen. Utredaren skall därvid särskilt redovisa konsekvenserna för små företags villkor i enlighet med 15 § kommittéförordningen (1998:1474). Utredaren skall i denna del samråda med Näringslivets Nämnd för Regelgranskning.

Redovisning av uppdraget

Uppdraget skall redovisas senast den 1 juli 2003.

(Socialdepartementet)

Enkät till vissa idrottsförbund

(till dnr 03-02)

Av följebrevet framgår att utredningen ska kartlägga och beskriva alkoholbranschens sponsringsverksamhet inom idrotten. Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt att kartlägga om sponsring riktas till ungdomsidrotten. Med sponsring menar vi här någon form av kommersiellt samarbetsavtal mellan ett företag och en idrottsklubb/förbund. I avtalet brukar t.ex. regleras att företaget bidrar med pengar eller varor i utbyte mot något (t.ex. biljetter, arena/rink- eller programbladsreklam, dräktreklam, varukredit, sponsortält).

Skriv helst Era svar direkt i enkäten. Om utrymmet inte räcker till går det självfallet bra att skriva på baksidan eller ett löst blad.

1) Har förbundet haft något sponsoravtal med något/några alkohol-företag under de senaste tre åren?

Om ja – vilket/vilka?

Om nej – gå vidare till fråga 6

2) Har förbundet f.n. ett sponsoravtal med något/några alkohol-företag?

Om ja – vilket/vilka?

Om nej – gå vidare till fråga 6

3) Beskriv kortfattat hur sponsringen/samarbetet ser ut (t.ex. pengar eller varor i utbyte mot biljetter och exponering på arenan).

4) Hur stor del av förbundets intäkter (uppskatta i %) står sponsring från alkoholföretag för?

- 5) Är alkoholföretaget en huvudsponsor?

- 6) Hur ser Ni på frågan om alkoholföretags sponsring av idrott?

Uppgiftslämnare.....

Telefon.....

Idrottsförbund.....

Enkät till vissa idrottsföreningar

(till dnr 02-02)

Av följebrevet framgår att utredningen ska kartlägga och beskriva alkoholbranschens sponsringsverksamhet inom idrotten. Särskild uppmärksamhet ska ägnas att kartlägga om sponsring riktas till ungdomsidrotten. Med sponsring menar vi här någon form av kommersiellt samarbetsavtal mellan ett företag och en idrottsklubb. I avtalet brukar t.ex. regleras att företaget bidrar med pengar eller varor till ett klubbblags verksamhet i utbyte mot något (t.ex. biljetter, arena/rink- eller programbladsreklam, dräktreklam, varukredit, sponsortält).

Skriv helst Era svar direkt i enkäten. Om utrymmet inte räcker till går det självfallet bra att skriva på baksidan eller ett löst blad.

1) Har Er idrottsklubb haft något sponsoravtal med något/några alkoholföretag under de senaste tre åren?

Om ja – vilket/vilka?

Om nej – gå vidare till fråga 6

2) Har Er idrottsklubb f.n. ett sponsoravtal med något/några alkoholföretag?

Om ja – vilket/vilka?

Om nej – gå vidare till fråga 6

3) Beskriv kortfattat hur sponsringen/samarbetet ser ut (t.ex. pengar eller varor i utbyte mot biljetter och exponering på arena/rink).

4) Hur stor del av klubbens intäkter (uppskatta i %) står sponsring från alkoholföretag för?

5) Är alkoholföretaget en huvudsponsor?

6) Hur ser Ni ser på frågan om alkoholföretags sponsring av idrott?

Uppgiftslämnare.....

Telefon.....

Idrottsförening.....

Enkät till kommunernas alkoholhandläggare

(till dnr 02-01)

Definitioner

Av följebrevet framgår att utredningen ska kartlägga förekomsten av alkohol *i samband med evenemang* där ett stort antal barn och ungdomar deltar. Orden/begreppen i kursiv stil kräver någon form av definition. Utredningen har därför valt att definiera nämnda begrepp så här:

Med begreppet ”i samband med” menar vi att alkoholen finns på eller i omedelbar närhet till det område där evenemanget äger rum. Ett exempel kan vara en musikfestival där det finns serveringstält (med serveringstillstånd) på festivalområdet men där det också förekommer alkohol på en närbelägen campingplats. I exemplet är såväl den alkohol som dricks inne på festivalområdet som den som dricks på campingplatsen relevant för utredningen.

Med begreppet ”evenemang” menar vi att det ska vara fråga om någon särskilt anordnad (organiserad) händelse, t.ex. jubileum, idrottstävling eller musikarrangemang. Med begreppen ”barn och ungdomar” avser vi personer som inte har fyllt 25 år. För att räknas som ”deltagare” räcker det med att man är åskådare.

Alkohol vid ungdomsevenemang

Vi vill här veta vilka olika evenemang Ni känner till, som enligt Er bedömning, bör tas med i en kartläggning av här aktuell art. Det ska alltså vara sådana evenemang som Ni bedömer överensstämmer med ovanstående definitioner. Det är endast sådana evenemang som inträffar/inträffat under 2002 (men alltså även vinter-evenemang) som ska medräknas. Vi vill veta vilken typ av evenemang det är fråga om, men också om det är ett årligt återkommande evenemang eller bara äger rum vid ett tillfälle. Vi vill

också att Ni uppskattar hur stor andel av besökarna som var under 25 år.

För att utredningen ska kunna komma med förslag till hur förekomsten av alkohol vid evenemangen ska kunna minskas behöver vi kunskap om *varifrån* den kommer. Är det kanske så att den till största delen dricks innan evenemanget eller smugglas den in på området? Kommer den kanske från de serveringar som fanns inne på området? Vi vill därför veta om det finns/fanns serveringstillstånd meddelat på evenemanget (att det *inte* funnits serverings-tillstånd vid evenemanget medför *inte* att evenemanget blir ointressant för utredningen, dels kan ju alkoholen komma från annat håll, dels är det intressant att jämföra alkoholfria evenemang med sådana där alkohol förekommit).

Vi vill också ha Er eventuella kommentar om evenemanget, särskilt med avseende ordning och nykterhet/ ungdomar (även om det fanns förordnade ordningsvakter). Ett familje-evenemang som ändrar karaktär sent på kvällen/natten (då kanske de flesta vuxna gått hem, men ungdomarna är kvar) är naturligtvis också relevant för utredningen.

Skriv helst Era svar direkt i enkäten. Om utrymmet inte räcker till går det självfallet bra att skriva på baksidan eller ett löst blad.

OBS: När det gäller frågorna A1–A9 (som återfinns på sid. 2 i denna enkät) kan det vara lämpligt att först kopiera den sidan i erforderligt antal!

A) Vi vill alltså veta vilka olika evenemang Ni känner till, som enligt Er bedömning, bör tas med i en kartläggning av här aktuell art. **OBS: Ange bara ett evenemang per denna sida av enkäten. Om Ni har haft flera evenemang under året måste denna sida kopieras i lämpligt antal före ifyllandet.**

A1) Typ av evenemang (t.ex. gatufest/marknad, hembygdsfest, musikfestival, idrottstävling):

A2) Arrangör (t.ex. kommun, idrottsförening, annan förening eller företag):

A3) Är det ett årligt återkommande eller tillfälligt evenemang?
Årligt Tillfälligt (Stryk under ett av alternativen)

A4) Uppskattat antal besökare:

A5) Uppskatta andel av dessa som inte fyllt 25 år:
(använd helst någon av dessa procentsatser: 25%, 50%, 75% eller 100%)

A6) Fanns stadigvarande serveringstillstånd? (ja/nej):
(t.ex. i en stad befintliga restauranger vid en gatufest)

A7) Fanns tillfälligt serveringstillstånd? (ja/nej):

A8) Om det fanns problem med berusade barn eller ungdomar vid evenemanget – varifrån tror Ni att den kom? Och vilken typ av dryck tror Ni de druckit?

Svar:

A9) Sponsrades evenemanget – eller någon del av det – av alkoholbranschen (tillverkare, importör, innehavare av serveringstillstånd)?

Svar:

B) Är det Er uppfattning att antalet här aktuella evenemang i Ert län/kommun har blivit fler jämfört med för tre år sedan? Hur stor är i så fall förändringen?

Kommentar:

C) Utredningen ska komma med förslag till åtgärder som kan minska förekomsten av alkohol vid här aktuella evenemang. Har Ni några bra tips på sådana åtgärder? Vem kan göra vad på det lokala planet (t.ex. fritids- och socialförvaltningen, skolan, föräldrar på stan, polisen, frivilligorganisationer, övriga)?

Kommentar:

D) Beskriv gärna hur Ni arbetar i Ert län/kommun för att stävja ungdomars alkoholkonsumtion i samband med evenemang.

Kommentar:

E) På olika platser i landet har det på senare år byggts s.k. multihallar eller multiarenor, som kan användas för olika typer av evenemang. Ibland finns det en tämligen generös medgiven serveringsrätt för de restauranger som finns i hallarna. Det är intressant för utredningen att belysa förekomsten av sådana hallar. Vi är därför intresserade av att veta om det finns en sådan hall/arena i Ert län/kommun, men också om det planeras att byggas någon sådan i år eller nästa år. Ange helst också om det finns eller planeras någon alkoholservering.

Kommentar:

F) Vilken typ av evenemang är det som sker/är tänkt att ske i den/de multihall/ar Ni redogjort för i föregående fråga?

Kommentar:

G) I den rekommendation som Europeiska Unionens Råd antog sommaren 2001 (punkten 3 ovan) finns bl.a. rekommendationer till medlemsstaterna att – tillsammans med alkohol-branschen – bl.a. ta fram ”regler”/överenskommelser avseende marknadsföring och annonsering. Detta bl.a. för att undvika att det produceras alkoholhaltiga drycker som särskilt riktar sig till barn och tonåringar. På samma sätt är tanken att man ska undvika att alkoholhaltiga drycker utformas eller marknadsförs på ett sätt som tilltalar barn och tonåringar.

Känner Ni till om det i Ert län/kommun säljs (i dagligvaruhandeln) någon alkoholprodukt som – mot bakgrund av nämnda rekommendation – skulle kunna anses rikta sig till barn och tonåringar (genom sitt namn, förpackningens utseende, lokal marknadsföring etc.)?

Kommentar:

H) I arbetet med att föreslå en rättslig reglering avseende maximala antalet restauranger med sen serveringstid i en kommun gör utredningen en kartläggning av serveringstider i landet. För utredningen är det här endast serveringstider utanför den så kallade normaltiden 11.00-01.00 som är av intresse.

Observera att denna fråga avser samtliga restauranger i länet/kommunen. Det krävs med andra ord här inte något samband med någon typ av evenemang.

H 1a) Servering före normaltiden – stadigvarande serveringstillstånd

Hur många restauranger finns det i Ert län/ kommun som någon av veckans dagar har stadigvarande tillstånd att servera alkoholdrycker före klockan 11.00?

Svar:

H 1b) Servering före normaltiden – tillfälligt serveringstillstånd

Hur många restauranger/evenemang har i Ert län/kommun under 2002 meddelats ett eller flera tillfälliga tillstånd att servera alkoholdrycker före klockan 11.00?

Svar:

H 1c) Servering efter normaltiden (endast stadigvarande serveringstillstånd)

Hur många restauranger i Ert län/ kommun har stadigvarande tillstånd att någon dag i veckan servera alkoholdrycker nedanstående tider:

Antal restauranger med serveringstid även klockan	Till allmänheten	Till slutna sällskap
01-02		
02-03		
03-05		
senare än 05		

Uppgiftslämnare.....

Länsstyrelse/ kommun.....

Telefon.....

Kommunernas alkoholhandläggares svar

Vilka frågor som ställdes till kommunernas alkoholhandläggare framgår av bilaga.

Stockholms län

(12 av 25 kommuners alkoholhandläggare besvarade dessa frågor)

Stockholms kommun

”Nollningen” på KTH (årlig). Arrangör: studenterna vid KTH.

Antal besökare: – (50 % ungdomar).

Serveringstillstånd: tillfälligt och stadigvarande.

Majölsfestival (årlig). Arrangör: studenterna tillsammans med Högskolerestauranger.

Antal besökare: – (75 % ungdomar).

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Restaurangernas dag (årligt). Arrangör: restauratörer.

Antal besökare: – (25 % ungdomar).

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Sommarfestivalen kungsträdgården (årlig). Arrangör: befintliga tillståndshavare.

Antal besökare: – (25 % ungdomar).

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Botkyrka kommun

Gatufest (två olika årliga). Arrangör: kommun, företag och förening.

Antal besökare: –

Serveringstillstånd: tillfälligt och stadigvarande.

Ekerö kommun

Jazzfestival (årlig). Arrangör: förening.
300–400 besökare varav färre än 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Huddinge kommun

Valborgsfirande (årligt). Arrangör: kommunen.
450–500 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Ungdomsfestival (årlig). Arrangör: kommunen.
Antal besökare: -
Serveringstillstånd: nej.

Familjefest på torget i Skogås (årlig). Arrangör: företagarföreningen.
Antal besökare: – (50 % ungdomar).
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Nynäshamns kommun

Hamnfest (årlig). Arrangör: lokala restauratörer.
Ca 2 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt och stadigvarande.

Marknad (årlig). Arrangör: företag.
Ca 500 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt och stadigvarande.

Salems kommun

Hembygdsdag (årlig). Arrangör: kommunen och företagare.
2 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Sigtuna kommun

Musikfestival (årlig). Arrangör: förening.
Ca 150 besökare varav 75 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande.

Upplands Bro kommun

Brofestivalen (årlig). Arrangör: företagarföreningen.
1 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt och stadigvarande.

Vaxholms kommun

Musikfestival (årlig). Arrangör: företag.
Antal besökare: -
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Värmdö kommun

Alternativ hamnfestival (årlig). Arrangör: företag och föreningar.
I år var det högst 500 besökare (p.g.a. regn) mot normalt mellan
2 000 och 10 000 besökare. Högst 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Uppsala län

(samtliga 6 kommuners alkoholhandläggare besvarade dessa frågor)

Enköpings kommun

Hamnfestival (årligt). Arrangör: Svenska Restauranger.
Ca 10 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande (en av arrangörerna) och tillfälligt.

Uppsala kommun

Festival – Fyris (årlig). Arrangör: förening.
Antal besökare: – (50 % ungdomar).
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Dansbandsgala (årlig). Arrangör: företag.
Antal besökare: – (få ungdomar).
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Ängby park (årlig). Arrangör: förening.
Antal besökare: – (25 % ungdomar).
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Hembygdsfester (tre olika, alla årliga). Arrangör: föreningar.
Antal besökare: – (25–50 % ungdomar).
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Kulturnatten (årligt). Arrangör: kommunen m.fl.
Antal besökare: – (25 % ungdomar).
Serveringstillstånd: nej.

Konsert (årlig). Arrangör: förening.
Antal besökare: – (50 % ungdomar).
Serveringstillstånd: nej.

Valborg (årlig).
Antal besökare: – (50 % ungdomar).
Serveringstillstånd: nej.

Östhammars kommun

Avslutningskonsert (avser Musikveckan i Österbybruk). Årlig.
Arrangör: kommunen.
1 200 besökare varav 30 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Fiskarfesten Öregrund (årlig). Arrangör: föreningar.
4 500 besökare varav 75 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt och stadigvarande.

Öregrunds racer klubb (årlig). Arrangör: klubben.
5 000 besökare varav 35 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt och stadigvarande.

Österby simbadsförening (årligt). Arrangör: föreningen.
4 000 besökare varav 40 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Tierps kommun

Pub (tillfällig). Arrangör: idrottsförening.
75 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Dans (tillfällig). Arrangör: idrottsförening.
400 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Midsommarfest (årlig). Arrangör: förening.
500 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Dans och pub (tillfällig). Arrangör: förening.
250 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Musikfestival (årlig). Arrangör: enskild.
400 besökare varav 75 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Sommarfest (årlig). Arrangör: idrottsförening.
500 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Håbo kommun

Avslutningsbal för årskurs 9 (årlig). Arrangör: kommunen.
Ca 180 besökare varav 100 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Luciadisko (årlig). Arrangör: kommunen.
Ca 300 besökare varav 100 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Skolavslutningsarrangemang (årliga). Arrangör: kommunen.
Ca 300 besökare varav 100 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Södermanlands län

(6 av 9 kommuners alkoholhandläggare svarade dessa frågor)

Flens kommun

Fest i Flen (årlig gatufest). Arrangör: köpmannaföreningen.
3 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt och stadigvarande.

Malmamarken (årlig marknad). Arrangör: Malmköpings Idrottsförening.
100 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt och stadigvarande.

Trosa kommun

Skolavslutning (årlig).
100–150 besökare varav 100 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Trosa marknad (årlig). Arrangör: -
Antal besökare: ? (50 % ungdomar).
Serveringstillstånd: nej.

Drakbåtsfinal (årlig). Arrangör: Trosa Orienteringsklubb.
500 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt (öltält).

Trosa stadslöpp (årlig idrottstävling). Arrangör: Trosa Orienteringsklubb.
10 000 besökare varav ca 60 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt (öltält).

Familjefest (tillfälligt evenemang i anslutning till Drakbåtsrodden och Trosa Stadslopp.

Arrangör: Trosa Orienteringsklubb.

600–700 besökare varav 50 % ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälligt (öltält).

Ledungsfesten (tillfällig vikingafest). Arrangör: restaurangföretagare.

300–400 besökare varav 50 % ungdomar.

Serveringstillstånd: stadigvarande.

Skolupptaktsdisco (tillfälligt). Arrangör: Trosa Frisksportsklubb.

150–200 besökare varav 100 % ungdomar.

Serveringstillstånd: nej.

Trosa skördemarknad (årlig). Arrangör: -

3 000 besökare varav 50 % ungdomar.

Serveringstillstånd: nej.

Trosa julmarknad (årlig). Arrangör: -

3 000 besökare varav 50 % ungdomar.

Serveringstillstånd: nej.

Strängnäs kommun

Riddardagar (årlig marknad). Arrangör: företag.

Antal besökare: – (5 % ungdomar).

Serveringstillstånd: tillfälligt och stadigvarande.

”*Specialtillstånd*” (årligt vid tre tillfällen under sommaren, utomhus i park bakom herrgård med serveringstillstånd). Arrangör: företag.

750 besökare varav 50 % ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälligt och stadigvarande.

Gatufest (årlig). Arrangör: Stads kärneföreningen.

10 000 besökare varav 25 % ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälligt och stadigvarande.

Katrineholms kommun

Katrineholms marknad (årlig). Arrangör: TT-projekt.
Ca 2 000 besökare varav 35 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Jordbrukets dag (årligt kulturevenemang). Arrangör: Sveriges Lantbruksmuseum, LRF, Länsstyrelsen samt en restaurangföretagare.
4 600 besökare varav ca 20 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Björkviks ring (tillfälligt familjevenemang med inriktning på bilar/motor. Arrangör: Consolerigruppen AB.
Ca 700 besökare varav ca 15 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Katrineholmsveckan (årlig). Arrangör: Aktiebolag i samarbete med föreningen Katrineholmsveckan.
3 000–4 000 besökare varav ca 20 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Eskilstuna kommun

Sjöfartsfest (årlig). Arrangör: kommunen.
1 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Midsommarfest (årlig). Arrangör: förening.
1 500 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Hembygdsfest (årlig). Arrangör: idrottsförening.
600 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Gatufest (årlig). Arrangör: bl.a. kommunen.
25 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt och stadigvarande.

Nyköpings kommun

Drakbåtsfestival (årlig). Arrangör: restaurang på uppdrag av idrottsförening.

Antal besökare: -

Serveringstillstånd: stadigvarande på intilliggande restaurang och tillfälligt.

Danstillställning (årlig). Arrangör: kommunen.

500 besökare. Antal ungdomar: -

Serveringstillstånd: tillfälligt och stadigvarande.

Teater gästbudsspel (årlig). Arrangör: teaterförening.

Antal besökare: - (50 % ungdomar).

Serveringstillstånd: tillfälligt och stadigvarande.

Musikkonsert (årlig). Arrangör: jazzklubb.

Antal besökare: - (10 % ungdomar).

Serveringstillstånd: tillfälligt och stadigvarande.

Karneval (årlig). Arrangör: Nyköpings alliansförening.

Antal besökare: - (50 % ungdomar).

Serveringstillstånd: tillfälligt (öltält på Stora torget) och stadigvarande.

Musikkonsert träffen (tillfällig). Arrangör: restaurang – konsertarrangör.

3 000 besökare varav 50 % ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Östergötlands län

(8 av 13 kommuners alkoholhandläggare besvarade dessa frågor)

Linköpings kommun

Linköpings sommarfestival (årlig). Arrangör: Linköpings Festivaler KB (kommunen, näringslivet med flera är delägare).

Ca 14 000 besökare varav 30–40 % ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Drakbåtsfestivalen (årlig). Arrangör: idrottsförening.
Antal besökare: – (ca 25% ungdomar).
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Grön konsert (tillfälligt musikarrangemang). Arrangör: Dansk fond och Neurologiskt Handikappades förbund.
Ca 3 000 besökare varav omkring 35 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Munchen hoben (årligt studentarrangemang). Arrangör: studentförening.
Minst 8 000 besökare varav större delen ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Valdemarsviks kommun

Karnebåtsfestivalen (årligt evenemang under tre dagar). Arrangör: Nöjeskonserter, ideell kulturförening.
Ca 2 500 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt och stadigvarande.

Boxholms kommun

Litauenfestival (tillfälligt vänortsutbyte). Arrangör: förening.
1 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande.

Söderköpings kommun

Kanalens dag (tillfälligt). Arrangör: företag.
100 besökare varav färre än 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt och stadigvarande.

Barnens dag (årlig). Arrangör: kommunen och företagarförening.
2 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande.

Musikfest (årlig). Arrangör: förening.
1 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt och stadigvarande.

Norrköping kommun

Musikkonsert
Ca 2 000 besökare (antal ungdomar: -).
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Finspångs kommun

Sommarrock (årligt musikevenemang). Arrangör: Finspångs Musik-
sällskap.
Ca 2 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Rockslott (årligt musikevenemang). Arrangör: idrottsklubb.
3 000–5 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt och stadigvarande.

Lotorps marknad (årlig). Arrangör: Lotorps Idrottsförening.
1 500–2 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Bergslagsnatta (årlig gatufest). Arrangör: Centrumföreningen i
Finspång.
Ca 3 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt och stadigvarande.

Jönköpings län

(12 av 13 kommuners alkoholhandläggare besvarade dessa frågor)

Värnamo kommun

Karnevalen (årlig musikfestival). Arrangör: kommunen och ett
antal föreningar.
25 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande.

Kvällsrock (årlig musikfestival). Arrangör: kommunen.
400 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Skolavslut (årligt). Arrangör: kommunen.
500 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Nässjö kommun

Jubeldagarna (årlig gatufest/marknad). Arrangör: kommunen, köpmannaföreningen och restaurangnäringen.
4 000–5 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Eksjö kommun

Idrottstävling (tillfällig cykeltävling, enduro). Arrangör: förening.
Ca 2 000 besökare varav mindre än 10 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Kolifejs (årlig hembygdsfest). Arrangör: föreningslivet i Mariannelund.
Ca 600 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Hembygdsfest (tillfälligt). Arrangör: Föreningslivet i Ingatorp.
Ca 1 100 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Sommarkonsert (årlig – i samarbete med EMA Telstar). Arrangör: Eksjö Hockeyklubb.
Ca 3 900 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

599-Års jubileum (tillfällig stadsfest). Arrangör: kommunen.
Antal besökare: -
Serveringstillstånd: stadigvarande (och tillfälligt utökade serverings-
ytor).

Gislaveds kommun

Gisledagarna (årlig gatufest). Arrangör: Gisedagskommittén.
Flera tusen besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

6:e Juni firande i Anderstorp (årlig gatufest). Arrangör: olika företag.
Flera tusen besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Folkets park i smålands stenar (tillfällig musikfestival).
Ca 1 000 besökare varav 75 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Gnosjö kommun

Gatufest/marknad (årlig). Arrangör: kommunen, Lions och köpmannaföreningen.
1 500 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Habo kommun

Skolavslutningsarrangemang (årliga). Arrangör: kommunen och Skara sommarland.
2 500 besökare varav 100 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Ungdomsfestival (tillfällig). Arrangör: kommunen.
550 besökare varav 100 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Jönköpings kommun

Idrottstävling/drakbåtsrace (årlig). Arrangör: idrottsförening.
Ca 1 500 deltagare – okänt antal åskådare. 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande (arrangemanget sker inne i staden).

Jönköpings marknad (årlig). Arrangör: kulturförv. och köpmannaföreningen.

Antal besökare. -

Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Kalasturnén (tillfällig musikfestival). Arrangör: företag.

6 000 besökare. Andel ungdomar: -

Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt (arrangemanget hölls inne på det inhägnade Folkets Hus området. Där finns serveringstillstånd).

Sävsjö kommun

Sommarfestival (årlig). Arrangör: Folkets Hus föreningen.

Ca 800 besökare varav 75 % ungdomar.

Serveringstillstånd: stadigvarande (Kulturhuset har serveringstillstånd) och tillfälligt öltält.

Rock – pub i öltält (tillfälligt den 3 augusti). Arrangör: Folkets Hus föreningen.

75–100 besökare varav 75 % ungdomar.

Serveringstillstånd: stadigvarande (Kulturhuset har serveringstillstånd) och tillfälligt öltält.

Kräftskiva (tillfällig). Arrangör: Folkets Hus föreningen.

80 besökare varav mindre än 10 ungdomar.

Serveringstillstånd: stadigvarande (Kulturhuset har serveringstillstånd) och tillfälligt öltält.

Tranås kommun

Vatten – å – festivalen (årlig). Arrangör: Lions.

Ca 2 000 besökare varav 25 % ungdomar.

Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Vaggeryds kommun

Hjulafton/nationaldagsfirande (årligt). Arrangör: kommunen.

Antal besökare: – (riktar sig till alla i kommunen).

Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt (öltält).

Kronobergs län

(5 av 8 kommuners alkoholhandläggare besvarade dessa frågor)

Alvesta kommun

Gatufest (årlig). Arrangör: idrottsförening.

300–500 besökare varav 50 % ungdomar.

Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Marknad (årlig). Arrangör: idrottsförening.

2 000 besökare varav 75 % ungdomar.

Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Mohedadagarna (årlig gatufest). Arrangör: förening.

500 besökare varav 50 % ungdomar.

Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Torne festplats (årlig familjefest). Arrangör: idrottsförening.

500–1 000 besökare varav 50 % ungdomar.

Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Ljungby kommun

Ljungbydagarna (årlig sex dagars centrumfest). Arrangör: ett hotell och köpmannaföreningen.

30 000 besökare varav 50 % ungdomar (2001).

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Markaryds kommun

Musikfestival (årlig). Arrangör: bygdegårdsförening/musikforum.

1 200 besökare varav 20 % ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälligt (öl och vintält).

Strömnäsbruksfestivalen (årlig). Arrangör: ortens samhällsförening.
Ca 5 000 (under 5 dagar) besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Tingsryds kommun

Urshults blues och folkfest (årlig). Arrangör: förening.
Ca 1 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Växjö kommun

Karl-Oskar dagarna (årlig gatufest). Arrangör: cityföreningen och nöjesarrangör.
Många tusen besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Kung Inges dag Ingelstad (hembygdsfest, för första gången 2002).
Arrangör: samhällsförening i Ingelstad.
Ca 200 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Evedalskonsert (årlig). Arrangör: idrottsförening.
Ca 3 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Melodifestivalen (tillfälligt). Arrangör: Sveriges Television.
6 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Brodansen (årlig gatufest). Arrangör: idrottsförening.
Ca 250 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Ishockeylaget Lakers hemmamatcher (årliga). Arrangör: hockeylaget.
Ca 3 500 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande för slutet sällskap i VIP-rum).

Kalmar län

(samtliga 12 kommuners alkoholhandläggare besvarade dessa frågor)

Västerviks kommun

Musikfestival (årlig). Arrangör: företag.
50 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Musikfestival (årlig). Arrangör: företag.
5 000 besökare varav ca 5 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande.

Musikfestival (tillfällig). Arrangör: företag.
3 000–4 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande.

Vimmerby kommun

Tabberaset (årlig familjefestival under två dagar). Arrangör: City-föreningen.
Ca 3 000 besökare varav mellan 40 och 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Hultsfreds kommun

Hultsfredsfestivalen (årlig). Arrangör: bolag.
Ca 25 000 besökare varav 75 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Viserums marknad (årlig). Arrangör: bolag.
15 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Oskarshamns kommun

Musikfestival (årlig). Arrangör: förening.
150 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Hamnfestival (årlig marknad). Arrangör: idrottsförening.
500 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Mönsterås kommun

Strandfestivalen (årlig). Arrangör: idrottsförening.
1 300–1 500 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Musikfestival (årlig). Arrangör: förening.
200–300 besökare varav 100 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande (tre restauranger).

Ungdomsdisco i folkets hus (årligt). Arrangör: Folkets Hus föreningen.
1 000–1 500 besökare varav 100 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande i angränsande pub.

Bluesfestivalen (årlig). Arrangör: förening.
2 500–3 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Högsby kommun

Högsbydagarna (årlig gatufest). Arrangör: föreningar och kommuner.
Ett par tusen besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Kalmar kommun

Festival (årlig drakbåtstävling). Arrangör: företag.
5 000–10 000 besökare. Antal ungdomar: -
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Nybro kommun

Serveringstält md trubadur m.m. (årligt). Arrangör: idrottsförening.
800 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Emmaboda kommun

Musikfestival (årlig). Arrangör: förening.
400–500 besökare varav 95 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Torsås kommun

Hembygdsfest (årlig). Arrangör: idrottsförening.
2 000–3 000 besökare varav ungdomar: -
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Midsommarafton (årlig hembygdsfest).
Arrangör: hembygdsföreningen.
150 besökare varav 10 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Nyårskulan (årlig idrottstävling). Arrangör: idrottsförening.
1 000 besökare varav 75 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Valborg (årlig). Arrangör: förening.
200 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Våryran (årlig marknad). Arrangör: köpmannaföreningen.
2 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Disco (årligt). Arrangör: Kultur- och Fritidsförvaltningen, skolan.
150 besökare varav 100 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Disco (årligt). Arrangör: idrottsförening.
400 besökare varav 100 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Gullabo marknad (årlig?). Arrangör: idrottsförening och Lions.
1 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Torsås marknad (årlig). Arrangör: kommunen.
10 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Vattenfestival (årlig). Arrangör: idrottsförening.
2 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Borgholms kommun

Borgholmskalaset (ersatte 2002 vattenfestivalen – årligt?). Arrangör:
IFK Borgholm.
Antal besökare: -
Serveringstillstånd: stadigvarande.

Gotlands län (Gotlands kommun)

Medeltidsveckan (årlig). Arrangör: Stiftelsen medeltidveckan.
2 000 besökare sista söndagen (40 000 under hela veckan), varav
50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Blekinge län

(samtliga 5 kommuners alkoholhandläggare besvarade dessa frågor)

Sölvesborgs kommun

Grön konsert (tillfällig musikfestival). Arrangör: NHR i Sverige.
3 000 besökare varav 30 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Killebomsfestival i Sölvesborg (årlig). Arrangör: kommunen, föreningar, krögare.
50 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt och stadigvarande.

Sweden rock festival (årlig). Arrangör: Sweden Rock festival AB.
12 000–15 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Fest för allmänheten på idrottsplatsen (tillfälligt). Arrangör: idrottsförening.
Antal besökare?
Serveringstillstånd: tillfälligt och stadigvarande.

Karlshamns kommun

Östersjöfestivalen (årlig). Arrangör: Karlshamns kommun.
150 000–200 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt och stadigvarande.

Belleveuparken – Tatuerarmässan (årlig). Arrangör: föreningar och företag.
Antal besökare:-
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Kalasturnén (årlig musikfestival- sedan två tillbaka). Arrangör: företag
5 000 besökare varav 75 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Ronneby kommun

Dans/musik evenemang (årligt). Arrangör: privatpersoner.
300–400 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Sillabordet (årlig gatufest). Arrangör: kommunen och tre krögare.
Ca 300 besökare varav 15 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

MC-Träff (årlig). Arrangör: Carlskrona Touring Cub och idrottsförening.

Ca 1 000 besökare varav 25 % ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Nostalgia (tillfällig veteransbilsutställning). Arrangör: bolag.

4 000–5 000 besökare varav 25 % ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Tossia bonnardagarna (årlig marknad). Arrangör: kommunen.

Mer än 10 000 besökare varav 50 % ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälligt och stadigvarande.

Karlskrona kommun

Musikfest i Vämöparken (tillfälligt under två dagar). Arrangör: företag.

2 000 besökare varav 50 % ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Hembygdsfest (årlig). Arrangör: företag.

500 besökare varav 50 % ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Musikfestival på Sparregården (årligt, en dag). Arrangör: företag.

3 500 besökare varav 50 % ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Drakbåtsfestival (årligt, två dagar). Arrangör: förening.

Knappt 5 000 besökare varav 50 % ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Musikfestival (tillfällig gala på Sparre). Arrangör: företag.

8 000 besökare varav 25 % ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Visfestival (årlig på Skärfva). Arrangör: företag.

4 000 besökare varav 25 % ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Marknad (tillfällig). Arrangör: företag.
2 500 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Musikfestival (årlig). Arrangör: förening.
5 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt och stadigvarande.

SAIL 2002 (årlig gatufest/marknad/musikfest).
Arrangör: kommunen.
Mer än 50 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt och stadigvarande.

Olofströms kommun

Holje marknad (årlig). Arrangör: Lions.
Antal besökare: -
Serveringstillstånd: tillfälligt och stadigvarande.

Olofströmdagarna (årlig). Arrangör: Restaurangägare.
Antal besökare: -
Serveringstillstånd: stadigvarande.

Dansfest i ishallen (årlig). Arrangör: företag.
Antal besökare: -
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Skåne län

(samtliga 33 kommuners alkoholhandläggare besvarade dessa frågor)

Bjuvs kommun

Festival (årlig). Arrangör: kommunen och förening.
25 000–30 000 besökare varav 15 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Bromölla kommun

Marknad/gatufest Näsums marknad (årlig). Arrangör: företag.
300 besökare varav 20 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Marknad/festival Bromölladagarna (årlig). Arrangör: förening.
7 000 besökare varav 40 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Musikfestival (årlig). Arrangör: företag.
Antal besökare: – (40 % ungdomar).
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Båstads kommun

Idottävling Innebandy utomhus (årlig). Arrangör: förening.
Antal besökare: -
Serveringstillstånd: stadigvarande.

Swedish Open (årligt). Arrangör: Svenska Tennisförbundet.
40 000 besökare varav 25–50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Strandparty/Concert (tillfälligt). Arrangör: företag.
2 500 besökare varav 75 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Eslövs kommun

Festival med kräftfest på Stora torget (årlig). Arrangör: Eslövs BK.
1 500 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: (restaurangerna på torget har stadigvarande tillstånd).

Avslutningsfest Efter SM-veckan i cykel (tillfälligt). Arrangör: kommunen.
400 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: restauranger finns runt torget.

Helsingborgs kommun

Helsingborgsfestivalen (årlig). Arrangör: kommunen.
Ca 300 000 besökare varav ca 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Hässleholms kommun

Tyringedagarna (årligt). Arrangör: Kommitté.
Ca 3 000 besökare varav ca 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Sösdaladagen (årlig). Arrangör: Sösdala Alliansen.
Ca 1 000 besökare varav ca 30 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Vittsjödagen (årlig). Arrangör: Kommitté.
Ca 700 besökare varav ca 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Hässleholmsfestivalen 4 dagar (årlig). Arrangör: kommunen och Köpmannaföreningen.
Sammanlagt ca 20 000 besökare varav ca 30 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Bjärnumskarnevalen 2 dagar (årlig). Arrangör: Bjärnums IF.
Ca 700 besökare varav ca 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Höganäs kommun

Luna musikförening – årsfest för slutet sällskap (årlig). Arrangör: föreningen.
600 besökare (antal ungdomar: -).
Serveringstillstånd: tillfälligt (för föreningens medlemmar).

Sillens dag (årligt). Arrangör: restauratörer.
Antal besökare: – (blandad publik).
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Kullamarknaden (årlig). Arrangör: idrottsförening.
Antal besökare: – (blandade åldrar).
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Musikfestival (tillfällig). Arrangör: namngivet slott.
Antal besökare: – (blandad publik – konsertgäster).
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Hörby kommun

Hörby marknad (årlig). Arrangör: kommunen.
Ca 100 000 besökare (lite osäkert) varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Höörs kommun

Höör marknad (årlig). Arrangör: idrottsförening.
3 000–4 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: Ej ingående i arrangemanget men finns i området.

Vårtivoli (årligt). Arrangör: idrottsförening.
2 000–3 000 besökare varav 75 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Klippans kommun

Gatufest (årlig). Arrangör: kommunen.
3 500 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Marknad (årlig). Arrangör: idrottsförening.
1 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Marknad (årlig). Arrangör: förening.
1 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Kristianstads kommun

Kristianstadsdagarna festival i centrala staden i 9 dagar (årlig).
Arrangör: Supportbolaget (stiftelse, kommunen, handeln m.fl.).
2 000 besökare per kväll. Antalet ungdomar varierar med mellan
20–80 %.

Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Skolavslutningsfest i Tivoliparken (årlig). Arrangör: Fritidsgårdforum.
600 besökare varav 100 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Ungdomsdisco för ungdomar, t.ex. "Lusse-vaka" (årligt).
Arrangör: restauranger.
500 besökare varav 100 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande.

Musikfestival i anslutning till skolavslutningen. (tillfällig).
Arrangör: kommunen m.fl.
Antal besökare: -
Serveringstillstånd: nej.

Kävlinge kommun

Kävlingefesten Tivoli, musik, dans och öltält – årligen under två dagar.
Arrangör: privat.
300 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Backafesten (årlig dansfest under två dagar). Arrangör: d.o.
500 besökare varav 75 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Landskrona kommun

Studentavslutning (årlig). Arrangör: aktiebolag.
Ca 350 besökare varav 100 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Krogsvängen Årligt samarrangemang av krögare i staden.

Antal besökare: -

Serveringstillstånd: stadigvarande.

Midsommarfest Borstahusens idrottsplats (årligt). Arrangör: aktiebolag.

Antal besökare: -

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Landskrona karneval Arrangör: aktiebolag.

Antal besökare: -

Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Lomma kommun

Lommadagen (årlig). Arrangör: kommunen och föreningar.

1 000 besökare varav 20 % ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Lunds kommun

Idrottstävling (årlig). Arrangör: idrottsförening.

600 besökare varav 25 % ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Dansgala (årlig). Arrangör: idrottsförening.

3 000 besökare varav 25 % ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Lundakarnevalen (vart fjärde år). Arrangör: förening.

Mer än 100 000 besökare varav 50 % ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Malmö kommun

Malmöfestivalen (8 dagar årligen). Arrangör: Malmö stad.

Ca 500 per kväll (minst) varav 50–75 % ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Grön konsert (nytt i Sverige, årligt i Danmark). Arrangör: företag.
Några tusen besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Osby kommun

Fest i centralparken (årlig). Arrangör: Köpmannaföreningen.
Ca 2 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Perstorps kommun

Karneval (årlig). Arrangör: idrottsförening.
Antal besökare: -
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Simrishamns kommun

Sommarfestivalen (årligt arrangemang i samband med skolavslutningen). Arrangör: kommunen.
Ca 1 000 besökare varav 75 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Drogfria discon (årligt). Arrangör: samarbete mellan skola och socialförvaltning.
Ca 300 besökare varav 100 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Sjöbo kommun

Sjöbo marknad (årlig). Arrangör: kommunen.
150 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Skurups kommun

Potatismarknaden (tillfällig). Arrangör: idrottsallians.
1 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Silladagar i Abbekås (årligt under två dagar). Arrangör: Lions, Turist och näringsliv.
Sammanlagt ca 3 000 besökare varav mindre än 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Skurups marknad (årlig under 3 dagar). Arrangör: Folkets Park.
Sammanlagt ca 9 000 besökare varav mindre än 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande.

Dansbandsgala (årlig under 2 dagar). Arrangör: Skurups AIF.
Sammanlagt 2 000 besökare varav mindre än 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Högstadiesisco (6 högstadiet, 8 mellanstadiet per år). Arrangör: fritidsgården.
Ca 150 besökare per tillfälle, alla ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Staffanstorps kommun

Bonnemarknad (årlig). Arrangör: Lions
3 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Midsommarfest (årlig). Arrangör: kommunen och föreningar.
1 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Kommunen 50 år (tillfälligt). Arrangör: kommunen.
2 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Kulturnatt (årlig). Arrangör: Lions
2 000 besökare varav 5 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Svalövs kommun

Marknad (årlig). Arrangör: förening.
25 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Svedala kommun

Rockfestival (årligen i 3 dagar). Arrangör: musikförening och restaurang.
Ca 9 000 besökare varav 75 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Tomelilla kommun

Disco 15–18 år (ca 8 gånger per år). Arrangör: restaurang.
1 500 besökare varav 100 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande.

Familjefest Dans i parkmiljö (årligt). Arrangör: idrottsförening m.fl.
Ca 1 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej

Barndisco (ca 1 gång per månad under året). Arrangör: Länkarna.
150–200 besökare varav 100 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Trelleborgs kommun

(handläggaren har särskilt angivit att en grov uppskattning av antalet besökare gjorts för samtliga evenemang).

Palmfesten (årlig gatufest). Arrangör: kommunen.
3 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Vångafesten (årlig fest med nöjesfält och aktiviteter). Arrangör: idrottsföreningar.
5 000 besökare varav 75 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Gislövs marknad (årlig). Arrangör: idrottsförening.
10 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Anderslövs marknad (årlig). Arrangör: lokala föreningar (?)
2 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Mikaelifesten (årlig gatufest/marknad). Arrangör: kommitté.
25 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Vellinge kommun

Falsterbo horse show Arrangör: aktiebolag.
40 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Ystads kommun

Öja brännboll (4–5 gånger varje sommar). Arrangör: brännbollsklubb.
4 000–5 000 besökare per säsong varav 75 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande.

Chorus musikfestival (årlig). Arrangör: musikförening.
Ca 500–1 000 besökare varav 75 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Munkmarknaden (2 dagar årligen). Arrangör: handbollsklubb.
3 000–5 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Ystadsfestivalen (gatufest/marknad 5 dagar årligen). Arrangör:
idrottsföreningar.
Ca 10 000–15 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Allehanda open (idrottstävling 4 dagar årligen). Arrangör: handbolls-klubb och Ystad Allehanda.

5 000–10 000 besökare varav 50 % ungdomar.

Serveringstillstånd: stadigvarande tillstånd till slutet sällskap.

Musikkonsert (årlig). Arrangör: restaurang.

Ca 6 000 besökare varav 25 % ungdomar.

Serveringstillstånd: stadigvarande.

Åstorps kommun

Torpardagarna (årlig). Arrangör: Köpmannaföreningen.

10 000 besökare varav 25 % ungdomar.

Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Kvidinge loppis (årlig). Arrangör: idrottsförening.

5 000 besökare varav 25 % ungdomar.

Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Ängelholms kommun

Musikfestival Tullakrok (årlig). Arrangör: förening.

3 800 besökare varav 50 % ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Örkelljunga kommun

Gatufest (årlig). Arrangör: företagarföreningen.

Ca 1 000 besökare varav 25 % ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Hallands län

(1 av 6 kommuners alkoholhandläggare besvarade dessa frågor).

Varbergs kommun

Konsert (årlig). Arrangör: -
Ca 2 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Musikfestival (årlig). Arrangör: Strögetföreningen i samarbete med 4 restauranger.
Antal besökare: – (25 % ungdomar).
Serveringstillstånd: tillfälligt och stadigvarande.

Rockkonsert Kalasturné (årlig). Arrangör: företag.
Ca 6 000 besökare varav 75 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Konsert (årlig). Arrangör: företag.
3 000–4 000 besökare varav 75 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Konsert (årlig). Arrangör: företag.
Antal besökare: -
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Konsert (årlig). Arrangör: företag.
Antal besökare: -
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Rockkonsert i nöjesparken (årlig). Arrangör: företag.
Antal besökare: -
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Makrillfestival i Bua (årlig). Arrangör: Bua IF.
Ca 2 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Västra Götalands län

(26 av 49 kommuners alkoholhandläggare besvarade dessa frågor)

Alingsås kommun

Potatisfestivalen (årlig gatufest). Arrangör: kommunen och ett antal föreningar.

Antal besökare: -

Serveringstillstånd: stadigvarande.

Bengtsfors kommun

Bengtsforsfestivalen (årlig). Arrangör: köpmännen i Bengtsfors.

5 000–7 000 besökare varav 25 % ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Musikfestival 2000 decibel (årlig). Arrangör: musikförening.

1 100 personer varav 50 % ungdomar.

Serveringstillstånd: nej.

Bollebygds kommun

Augustifestivalen (årlig musikfestival). Arrangör: företag.

400 besökare varav 75 % ungdomar.

Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Bollenatta (årlig gatufest). Arrangör: företag.

250 besökare varav 75 % ungdomar.

Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Borås kommun

EM i motorcross (tillfälligt). Arrangör: förening.

Ca 150 besökare varav 50 % ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Jazz- och bluesfestival (årlig). Arrangör: förening.
Ca 150 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

RSK-marschen (årlig). Arrangör: förening.
Ca 200 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Sommartorsdagarna (årligt). Arrangör: företag.
Ca 15 000 besökare varav 75 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt detta år.

Fest i Borås (årligt). Arrangör: idrottsförening och företag.
Ca 2 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Dals-Eds kommun

Marknadsdans (årligt under höst och vår). Arrangör: ungdomsrådet.
240 betalande besökare varav 100 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Falköpings kommun

Dansgala & pistvakt (tillfällig musikfestival). Arrangör: handelsbolag.
Ca 450 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Stjärnsommar (tillfällig musikfestival). Arrangör: aktiebolag.
7 500 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Färgelanda kommun

Harvens dag (årlig gatufest). Arrangör: förening och företag.
Ca 150 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Genevilyran (årlig brännbollsturnering). Arrangör: idrottsförening.
Ca 300 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt (öltält).

Dans i Ödeborgs folkets park (årlig hembygdsfest). Arrangör: krögare.
Ca 300 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Trettondagsdans (årlig). Arrangör: företag.
Ca 250 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Grästorps kommun

Grästorpsfestivalen (årlig). Arrangör: idrottsförening och företag.
500–1 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Göteborgs kommun

Göteborgs-kalaset (årligt). Arrangör: kommunen.
Ca 500 000 besökare.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Kalas röda sten (årlig musikfestival). Arrangör: företag.
Antal besökare: -
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Grön konsert (tillfällig musikfestival). Arrangör: företag.
Antal besökare: -
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Herrljunga kommun

Herrljungakarnevalen (årlig). Arrangör: företag.
2 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Mörlanda marknad (årlig). Arrangör: idrottsförening.
3 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Hjo kommun

Nalen afton (tillfälligt arrangemang). Arrangör: "Kulturvåg i Hjo".
200 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Härryda kommun

Free-style festival (årlig musikfestival). Arrangör: kommun och förening.
350 besökare varav 75 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Lerums kommun

Lerumsdagarna (årligt). Arrangör: företag.
Ca 200 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Restaurangfestivalen (årlig). Arrangör: företag.
Ca 300 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Lilla Edets kommun

Edetfestivalen (årlig gatufest med idrottstävling). Arrangör: föreningar och företag.
500 besökare per kväll varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Avslutningsfest Låcktorp (årlig). Arrangör: föräldrar.
300 besökare varav 100 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Midsommarfest (årlig hembygdsfest). Arrangör: idrottsförening.
300 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Lysekils kommun

Kallas (tillfällig musikfestival). Arrangör: företag.
8 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Rock off (oläsligt) (tillfällig musikfestival). Arrangör: företag.
6 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Konsert havsbadsparken (tillfälliga musikfestival vid två olika tillfällen). Arrangör: företag.
1 500 respektive 800 besökare varav 25 % ungdomar vid vardera tillfället.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Mariestads kommun

Lyrestadsdagen (årlig gatufest). Arrangör: -
Antal besökare: -
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Stjärnsommar (årlig musikfestival). Arrangör: bolag.
Antal besökare: -
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Karnevalen (årlig). Arrangör: privatperson.
Antal besökare: -
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Orust kommun

Vattenfestival (årlig hembygdsfest). Arrangör: förening.
500–700 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Grillparty (årlig hembygdsfest). Arrangör: idrottsförening.
600 besökare varav 75 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Hölleviksstrandveckan (årlig kultur- och hembygdsfest). Arrangör: förening.
400 besökare varav 10 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Öppet varv (årlig båtmässa). Arrangör: företag.
Flera tusen besökare varav få ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Partille kommun

Partille cup (årlig idrottstävling). Arrangör: idrottsförening.
11 000–12 000 besökare varav 100 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Skövde kommun

Matfestivalen (årlig gatufest). Arrangör: turistbyrån.
50 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt hos deltagande restauranger.

Mudfestival (tillfällig gatufest). Arrangör: -
Antal besökare: -
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Nattaspringet (årlig idrottstävling). Arrangör: idrottsförening.
Antal besökare: -
Serveringstillstånd: tillfälligt (befintlig pizzeria fick utökade serveringsytor).

Kalas 2001 (tillfälligt musikfestival, liknade förekommer varje år).
Arrangör: företag.
5 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

O-ringen (tillfällig idrottstävling). Arrangör: O-ringens organisation.
20 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Bonna Phesten (årligt evenemang). Arrangör: studentkåren.
1 000 besökare varav 100 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt (villkor att endast studenter äger tillträde).

Stenungsunds kommun

Skolavslutningsfest (årlig). Arrangör: elevrådet.
Antal besökare: – (100 % ungdomar).
Serveringstillstånd: nej.

Valborgsfirande (årlig hembygdsfest). Arrangör: kommunen.
Antal besökare: – (50 % ungdomar).
Serveringstillstånd: nej.

Midsommarfest (Årlig). Arrangör: förening.
Antal besökare: – (50 % ungdomar).
Serveringstillstånd nej.

Kammarfestival (årlig musikfestival). Arrangör: förening.
Antal besökare: – (25 % ungdomar).
Serveringstillstånd: stadigvarande.

Sundanatta (årlig gatufest). Arrangör: företag.
Antal besökare: – (50 % ungdomar).
Serveringstillstånd: stadigvarande.

Tjörn runt – segling (årlig idrottstävling). Arrangör: idrottsförening.
Antal besökare: – (mellan 50 och 75 % ungdomar).
Serveringstillstånd: stadigvarande.

Svenljunga kommun

Texadagarna (årlig gatufest). Arrangör: köpmannaföreningen.
Ca 1 500 besökare med mindre än 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Tjörns kommun

Midsommarfirande (årlig gatufest). Arrangör: idrottsföreningar.
Antal besökare: -
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Töreboda kommun

Valborgsmässofest (tillfälligt arrangemang). Arrangör: idrottsförening.
Antal besökare: -
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Törebodafesten (årlig familjefest). Arrangör: förening.
3 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Uddevalla kommun

Fjordfestival (årlig festival). Arrangör: kommunen.
Antal besökare: -
Serveringstillstånd: tillfälligt.

VM Motorcross BMK (årlig under 6 år). Arrangör: idrottsförening.
Ca 25 000 besökare varav drygt 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Vänersborgs kommun

Danskvällar (tillfälliga arrangemang). Arrangör: företag.
Ca 300 besökare (vid varje tillfälle) varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Rockgala (årlig musikfestival). Arrangör: restauranginnehavare.
200–300 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Idrottsfest (två gånger varje år). Arrangör: idrottsförening.
Ca 300 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Roccafestival (årlig musikfestival). Arrangör: restauranginnehavare.
Ca 5 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Hembygdsfest (årlig). Arrangör: restauranginnehavare.
Ca 100 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Öckerö kommun

Björködagen (årlig hamnfest). Arrangör: idrottsförening.
Ca 50 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Knippla hamnfest (årlig hamnfest). Arrangör: idrottsförening.
Ca 700 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Värmlands län

(samtliga 16 kommuners alkoholhandläggare besvarade dessa frågor)

Arvika kommun

Danställning i folkets hus (tillfällig). Arrangör: förening.
350 besökare varav mindre än 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

American car meet (tillfällig bilträff). Arrangör: förening.
800 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Arvikafestivalen (årlig musikfestival). Arrangör: förening.
15 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Arvikavikend (tillfällig gatufest/marknad). Arrangör: förening.
4 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Filipstads kommun

Marknad Arrangör: förening.
150 000 besökare varav 20 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt och stadigvarande.

Hembygdsfest Larsmäss (årlig). Arrangör: idrottsförening.
600 besökare varav 15 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Hembygdsfest (årlig). Arrangör: förening/företag.
350 besökare varav 15 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Gatufest (årlig). Arrangör: förening/företag.
400 besökare varav 20 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt och stadigvarande.

Gatufest (två olika, årliga). Arrangör: företagssamverkan.
500 besökare varav 20 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt och stadigvarande.

Marknad (årlig). Arrangör: idrottsförening/folkets hus.
400 besökare varav 15 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande.

Forshaga kommun

Musikfestival (årlig). Arrangör: företag.
200–300 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt och stadigvarande.

Hagfors kommun

Eldfesten (årlig gatufest/hembygdsfest). Arrangör: idrottsförening.
1 500 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt och stadigvarande.

Vårmarknad (årlig). Arrangör: idrottsförening/Lions/köpmannaföreningen.

1 000 besökare varav 50 % ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälligt och stadigvarande.

Rallybollen Under Sv. Rallyt (årligt). Arrangör: idrottsförening.

800 besökare varav 50 % ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Skolavslutning (årlig).

1 000 besökare varav 100 % ungdomar.

Serveringstillstånd: stadigvarande.

Karlstads kommun

Hamnfestival (årlig). Arrangör: idrottsförening tillsammans med lokala krögare.

Ca 20 000 besökare varav 50 % ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälligt och stadigvarande.

Gatufest (årlig; startade 2002). Arrangör: lokala krögare.

Ca 6 000 besökare varav 50 % ungdomar (under sammanlagt 4 dagar).

Serveringstillstånd: tillfälligt och stadigvarande.

Svenska rallyt (årligt). Arrangör: Uddeholm Swedish Rally och lokal krog.

3 000 besökare varav ca 20 % ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Kils kommun

Frykstafesten (årlig musikfestival). Arrangör: förening och företag.

Drygt 2 000 besökare varav 25 % ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Kil hela veckan (årlig gatufest/marknad). Arrangör: förening och företag.

Antal besökare: – (50 % ungdomar).

Serveringstillstånd: stadigvarande.

Kristinehamns kommun

Konsert (tillfällig). Arrangör: företag.
4 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Utspark av gymnasieelever (årligt). Arrangör: Gymnasiets festkommitté.
Ca 280 besökare varav 100 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande (men ingen alkohol serverades på stället).

Skolavslutning (årlig). Arrangör: kommunen och kyrkan.
1 500 besökare varav 75 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Fastingsmarknad (årlig festival/gatufest).
10 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt och stadigvarande.

Gymnasiefest åk 3 alla över 18 år (årlig). Arrangör: gymnasiets festkommitté.
150 besökare varav 100 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande.

Munkfors kommun

Dragspelsstämman i Ransäter (årlig). Arrangör: Hembygdförening.
10 000 (?) besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt och stadigvarande.

Sunne kommun

Fryksdalsdansen (årlig dansbandsvecka). Arrangör: kommunalt bolag.
20 000 besökare varav 30 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande.

Torsby kommun

Midsommarfirande (årligt). Arrangör: företag.

Antal besökare: -

Serveringstillstånd: tillfälligt och stadigvarande.

Upptädnade med pub (tillfälligt). Arrangör: Folkets Hus föreningen.

550 besökare (antal ungdomar: -).

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Danstillställning (årlig). Arrangör: idrottsförening.

200 besökare (antal ungdomar: -).

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Folkets park (årlig). Arrangör: förening.

100 besökare (antal ungdomar: -).

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Dans och musikevenemang (årligt). Arrangör: hembygdsförening.

Antal besökare: -

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Folkparksverksamhet (årlig). Arrangör: ekonomisk förening.

100 besökare (antal ungdomar: -).

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Dansgala (tillfällig). Arrangör: idrottsförening.

900 besökare (antal ungdomar: -).

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Musikfestival (tillfällig). Arrangör: Folkets Hus förening.

550 besökare (antal ungdomar: -).

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Motortävling (årlig). Arrangör: förening.

300 besökare (antal ungdomar: -).

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Marknad (årlig). Arrangör: Folkets Hus förening.

300 besökare (antal ungdomar: -).

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Årjängs kommun

Marknad (årlig). Arrangör: kommunen.
70 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Storfors kommun

Marknad (årlig). Arrangör: företagssamverkan.
10 000–12 000 besökare (?) varav ca 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande.

Örebro län

(7 av 12 kommuners alkoholhandläggare besvarade dessa frågor)

Örebro kommun

Festivalborg (årlig). Arrangör: Studentkåren.
4 000 besökare varav 75 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Kalasturnén 2002 (årlig). Arrangör: företag.
6 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Örebrofesten (tillfällig Cityfest). Arrangör: krögare på orten.
5 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande.

Karlskoga kommun

Gymnasiedisco 6 ggr per år. Arrangör: varierande krögare i kommunen.
100–200 besökare varav 100 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande.

Avslutningsbal Gymnasiet åk 3 (årlig). Arrangör: ett hotell och studenterna själva.
Ca 200 besökare varav 100 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande.

Stranddagarna (årligt). Arrangör: aktiebolag.
30 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Nobelfesten (årlig). Arrangör: aktiebolag.
1 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Tivolit (årligt). Arrangör: aktiebolag.
1 000 besökare varav 75 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Degerfors kommun

Marknad/gatufest (årlig). Arrangör: ett företag med bl.a. näringslivet och kommunen som delägare.
2 000–3 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Musikfestival (tillfällig). Arrangör: d.o.
2 000 besökare varav 25–50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Hallsbergs, Laxå, Askersunds och Kumla kommuner

Musikevenemang (årligt). Arrangör: aktiebolag.
Ca 5 000 besökare varav 45 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Västmanlands län

8 av 11 kommuners alkoholhandläggare besvarade dessa frågor)

Surahammar kommun

Gatufest/marknad (årlig). Arrangör: kommunen.
Ca 10 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Västerås kommun

Arosfestivalen – kultur och nöjesfestival årligen under fyra dagar. Arrangör: privat bolag som tecknar avtal med kommunen om att genomföra festivalen.

200 000 besökare (enligt arrangören). Andelen ungdomar är okänd. Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfällig.

Irstafesten – musikfestival som genomfördes 2002 för andra året i rad. Arrangör: privat bolag.

Ca 1 500–2 000 besökare. Andelen ungdomar är okänd. Serveringstillstånd: tillfällig.

Våryran/valborgsmässofirande (årlig sedan 4–5 år) Arrangör: ett bolag som representerar hyresvärdar och handlare i city.

Antalet besökare och andelen ungdomar är okänd.

Serveringstillstånd: stadigvarande (fem restauranger i anslutning till festområdet) och ett tillfälligt.

Rocklunda vår och höstmarknad (årlig). Arrangör: Ett antal idrottsföreningar tillsammans med ett privat bolag som anlitar knallarna.

Antalet besökare och andelen ungdomar är okänd.

Serveringstillstånd: nej.

Wasarocken (årlig). Arrangör: samarrangemang.

Antalet besökare och andelen ungdomar är okänd. .

Serveringstillstånd: ett stadigvarande vid 2003 års evenemang.

Power meet (årlig). Arrangör: privat bolag.

Antalet besökare och andelen ungdomar är okänd.

Serveringstillstånd: det finns stadigvarande sådana inom området.

Studentolympiaden – terminsstart för högskolan (årlig). Arrangör: Mälardalens studentkår.

Antalet besökare är okänt. Andelen ungdomar är stort.

Serveringstillstånd: det finns stadigvarande i området.

Fagersta, Skinnskattebergs och Norbergs kommuner

Musikfestival/konstnärlig uppvisning (årlig). Arrangör: förening.
300 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Heby kommun

Folkpark med musikuppträdanden, dans och disco. Restaurang med serveringstillstånd inom området (årlig). Arrangör: musik/dans: idrottsförening, restaurang: restauratör.
1 000–1 500 besökare varav 75 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande på sommarsäsongen.

Köping och Kungsör kommuner

Kolsvanatta gatufest i byn Kolsva i Köpings kommun. (årlig).
Arrangör: förening.
2 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: ett stadigvarande (en restaurang mitt i byn där festen äger rum) respektive två tillfälliga.

Köpingsveckan/Köpingsyrån (årlig gatufest under 4–5 dagar) Arrangör: kommunen, företagare och en restauratör.
20 000–30 000 besökare varav 25–50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: Stadigvarande och tillfälliga. Två restauranger med stadigvarande tillstånd utvidgar tillfälligt sina verksamheter. En av dessa utvidgar sin uteservering ut på en gata. Den andre ställer upp två stora restaurangtält på två ställen i stan.

Tor Modéen dagarna (årlig hembygdsfest och marknad under tre dagar). Arrangör: huvudarrangör är Kungsörs kommun.
Ca 6 000 besökare varav 25–30 % ungdomar.
Serveringstillstånd: fyra stadigvarande inne i stan och ett tillfälligt (restaurangtält) på torget, tillhörande en restaurang i staden.

Köpings cruising (årlig "raggarbilsrunda" under en dag). Arrangör: bilförening.

10 000 besökare varav 50 % ungdomar.

Serveringstillstånd: stadigvarande i stan och ett tillfälligt (restaurang-tält) på en parkering.

Dalarnas län

(11 av 15 kommuners alkoholhandläggare besvarade dessa frågor)

Avesta kommun

Karneval (årlig, under tre dagar). Arrangör: kommunen, företagarna och idrottsföreningar.

8 000 besökare varav 50 % ungdomar.

Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt (utökad serveringsyta på karnevalsområdet).

Orsa kommun

Gatufest – orsayran (årlig). Arrangör: Orsayran

2 500–3 000 besökare per tillfälle (onsdagar under juli månad) varav ca 25 % ungdomar.

Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt (två tält).

Ludvika kommun

Grängesbergs marknad (årlig). Arrangör: idrottsförening.

30 000 besökare varav 50 % ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Ludvikafsten (årlig). Arrangör: kommunen och företagarföreningen.

Ca 15 000 besökare varav 50 % ungdomar.

Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Hedemora kommun

Daldansen – 5 dagars årlig familjefestival med ungdomsinslag.
Arrangör: Föreningen Hedemora en levande stad (kommun och näringsliv).

30 000 besökare varav 50 % ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Faluns kommun

Svenska skidspelen (årligt). Arrangör: Svenska Skidspelen.

Ca 5 000–20 000 besökare per dag beroende på tävlingsgren, varav 50 % ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Falu folkmusic festival (årligt). Arrangör: Falu Folkmusic Festival.

Ca 2 000–5 000 besökare per kväll varav 50 % ungdomar.

Serveringstillstånd: stadens restauranger och tillfälligt inne på festivalområdet.

Falu marknad (årligt). Arrangör: Centrala Stadsrum, Falun.

Totalt ca 8 000–10 000 besökare varav 25 % ungdomar.

Serveringstillstånd: stadens restauranger och tillfälligt.

Smedjebackens kommun

Drakbåtsfest och marknad (årligt). Arrangör: Lions-club och fotbollsklubben.

Ca 5 000 besökare varav 35 % ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Mora kommun

Morafestivalen (årlig sedan 1992 på kajområdet intill centrala Mora). Arrangemanget sker i samband med motionsloppet Vasastafetten och motorbåtstävlingen Faley Trophy i slutet av juli. Här finns tivoli och gatustånd m.m. Arrangör: enskilt företag arrenderar av kommunen.

10 000–15 000 besökare under 4 dagar (onsdag – söndag) varav 50 % ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Rättviks kommun

Rättvik folklore festival (årlig). Arrangör: förening med samma namn.

Antal besökare: –

Serveringstillstånd: befintliga restauranger och tillfälligt i serveringstält.

Tisdagskul (årligt evenemang under 7 tisdagar på sommaren).

Arrangör: köpmannaföreningen.

Antal besökare: –

Serveringstillstånd: befintliga restauranger och tillfälligt i serveringstält.

Rättviks marknad – vår och höst (årligt). Arrangör: Jordägarna.

100 000–120 000 besökare per tredagersperiod varav okänt antal ungdomar.

Serveringstillstånd: befintliga restauranger och tillfälligt i folkparken.

Malungs kommun

Dansbandsvecka (årlig). Arrangör: kommun, idrottsförening, dansbandskommittén.

Ca 30 000 besökare varav 25 % ungdomar.

Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Säters kommun

Kalasturnén (musikkonsert för första gången 2002). Arrangör: företag.
7 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Borlänge kommun

Idrottstävling – flera liknande (årliga). Arrangör: idrottsföreningen (vilken dock lejer en restauratör vilken står för det tillfälliga serveringstillståndet. I ett fall var kommunen arrangör.

Vid ett av evenemangen (som var tillfälligt) uppges att 2 000 besökare kom varav drygt 50 % var ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälliga.

Gatufest (årlig). Arrangör: ommunen och centrumföreningen.

1 500 besökare varav 50 % ungdomar.

Serveringstillstånd: stadigvarande.

Musikfestival (årligt). Arrangör: förening.

2 000 besökare varav 75 % ungdomar.

Serveringstillstånd: stadigvarande.

Midnattstravet (årligt). Arrangör: företag.

5 000 besökare varav 25 % ungdomar.

Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Gävleborgs län

(5 av 10 kommuners alkoholhandläggare besvarade dessa frågor)

Gävle kommun

Havsfesten (årlig). Arrangör: förening/ företag

4 000 besökare varav 50 % ungdomar.

Serveringstillstånd: stadigvarande.

Musikfestival (årlig). Arrangör: förening/företag

6 000 besökare varav 25 % ungdomar.

Serveringstillstånd: stadigvarande.

Kalaset (årlig musikfestival). Arrangör: kommunen.
4 000 besökare varav 75 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Hedesunda cityfest (årlig). Arrangör: förening/företag.
2 500 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande.

Country fest (årlig). Arrangör: företag.
8 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande.

Gatufest/marknad (årlig). Arrangör: Cityfest AB
300 000 besökare under 4 dagar varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Ockelbo kommun

Ockelbo marknad (årlig). Arrangör: Marknadskommittén bestående av kommunföreträdare, idrotts- och andra föreningar samt även företag.
160 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: två stadigvarande och tre tillfälliga.

Hudiksvalls kommun

Stadsfest (tre dagars årligt evenemang). Arrangör: Stadsfesten Glada Hudik AB.
25 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Kulturskymningen (årligt). Arrangör: kommunen, restauranger, föreningar (Hudiksvalls hembygd-förening).
3 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Marknad i Hudiksvall (tre dagars årligt evenemang). Arrangör: Hälsinge Marknad (samverkansorganisation för olika idrottsföreningar).
35 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Drakbåtsrodden (årlig). Arrangör: Lions.
10 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande.

Gymnasiefester (sex årliga sådana per år). Arrangör: elevrådet gymnasieskolan.
1 000 besökare per tillfälle varav samtliga ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Cruising (årligt). Arrangör: motorklubbar.
Antal besökare: – (50 % ungdomar).
Serveringstillstånd: stadigvarande.

Spelmansstämmor (årliga). Arrangör: hembygdsförening.
20 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Karneval (årligt evenemang i gymnasieskolans regi). Arrangör: gymnasieelever (?)
4 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Bollnäs kommun

Carlslundsrocken (årligt evenemang i Carlslundsparken). Arrangör: tre enskilda personer.
1 500–2 000 besökare varav 100 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Grillnatta (årligt evenemang i centrala Bollnäs). Arrangör: företagen i Bollnäs.
15 000–20 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande

Hofors kommun

Musikfestival (årlig). Arrangör: musikförening.
400–500 besökare varav 75 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Västernorrlands län

(Samtliga sju kommuners alkoholhandläggare besvarade dessa frågor)

Sundsvalls kommun

Skolavslutning (årlig). Arrangör: spontan tillställning.
2 000–3 000 besökare varav 100 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Melodifestivalen (tillfälligt evenemang). Arrangör: Sveriges Television.
4 000 besökare/dag under två dagar varav 25 % ungdomar
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Musikarrangemang (tillfälligt evenemang). Arrangör: musikförening.
150 besökare varav 100 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Invigning av idrottsanläggning (tillfälligt evenemang).
Arrangör: Kommun och företag.
6 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: Stadigvarande och tillfälligt.

Ridtävlingar (årlig) Arrangör: förening.
200–300 besökare varav troligen 25–50 % ungdomar
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Midsommarfirande (årlig). Arrangör: förening.
1 500 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Gatufest (årlig). Arrangör: företag.
80 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Marknad (årlig). Arrangör: förening.
100 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Marknad (årlig) Arrangör: företag.
10 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Timrå kommun

Idrottsevenemang (tillfälligt) Arrangör: idrottsförening.
2 500 besökare varav 25 % ungdomar
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Sollefteå kommun

Laxfestival (årlig) Arrangör: bl.a. kommun och företag (krögare genomför arrangemanget).
Fler än 1 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt (tre stycken).

Skolavslutning (årlig)
Fler än 1 000 besökare varav 100 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande.

Urkult – musikfestival (årlig. arrangör: föreningen urkult.
Fler än 1 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Sommartoppen- radiosändning och disco (årlig). Arrangör: kommunen.
Fler än 1 000 besökare varav 75 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej

Kramfors

Musikfestival (årlig) Arrangör: företag.
3 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande.

Musikfestival (tillfällig) Arrangör: företag.
3 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt (serveringstålt).

Härnösand kommun

Musikfestival (årlig) Arrangör: företag.
5 000–8 000 besökare varav 25 ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande.

Ånge kommun

Idrottstävling dagtid brännbollsturnering ”Träslaget” med underhållning, mat. Kvällstid vidtar ”Efterbränningen” (årlig). Arrangör: företag.
Knappt 1 000 besökare varav 75 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Jämtlands län

(Samtliga åtta kommuners alkoholhandläggare besvarade dessa frågor)

Bergs kommun

Luciabandyn (årlig). Arrangör: kommunen (drogfritt arr.).
Ett par hundra besökare varav 100 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Skolavslutning (på Galhammar – ett större inhägnat område med lokal för dans och servering). Årlig. Arrangör: kommunen.
Ett par hundra besökare varav 99 % ungdomar.
Serveringstillstånd: nej.

Älghälga (årlig gatufest/marknad). Arrangör: företagarföreningen.
Flera hundra besökare varav många ungdomar på kvällen.
Serveringstillstånd: En av kommunens restauranger hade även tillfälligt tillstånd för serveringstålt.

Övriga evenemang (Förutom de tre nämnda evenemangen hade handläggaren rapporterat in nio ytterligare evenemang, t.ex. Rockabillyfest på Fröjdholmens festplats. För de nio evenemangen saknades dock en del uppgifter).

Ragunda kommun

Handläggaren har rapporterat in sju evenemang – för samtliga hade det meddelats tillfälligt serveringstillstånd. I övrigt är frågorna kring evenemangen inte fullständigt besvarade.

De sju evenemangen är:

Påskfest vid skidanläggning (tillfällig). Arrangör: företag.

Mässa (årlig). Arrangör: förening.

Hembygdsfest för allmänheten (årlig). Arrangör: byförening

Crusing med amerikanska bilar (årlig). Arrangör: förening.

Byfest – jubileumsfest för allmänheten (tillfällig).

Arrangör: byförening

Byfest – för medlemmar (tillfällig). Arrangör: byförening.

Hemvänderhelg (tillfällig). Arrangör: byförening.

Krokoms kommun

Ungdomsfestival (årlig). Arrangör: idrottsförening.

Ca 900 besökare varav 75 % ungdomar.

Serveringstillstånd: nej.

Östersunds kommun

Storsjöyran (årlig). Arrangör: privata företag.

54 000 besökare varav 50 % ungdomar.

Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälliga.

Gymnasieskolors studentavslutning (årlig). Arrangör: skolorna.

1 000 besökare varav 100 % ungdomar.

Serveringstillstånd: Tillfälligt (till slutna sällskap).

Bluesfestival (årlig). Arrangör: Bluesföreningen.
10 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande.

Isbockeycup (årlig.) Arrangör: Brunflo IK
2 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt till slutet sällskap, VIP – sponsorer etc.

Skidskytte (internationellt arr. som är årligt). Arrangör: OK Biathlon Östersund.
2 000–4 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt till slutet sällskap – VIP gäster, sponsorer, arrangörer.

Mässa expo norr (årligt). Arrangör: privat företag
20 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Strömsunds kommun

Marknad (årlig). Arrangör: Kommitté under IFK.
4 000–5 000 besökare under tre dagar varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Marknad (årlig). Arrangör: Idrottsförening.
400–500 under en kväll varav 75 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Marknad (årlig). Arrangör: Idrottsförening.
300 varav 75 % ungdomar.
Serveringstillstånd: tillfälligt.

Bräcke kommun

Handläggaren har svarat att det i kommunen inte förekommit evenemang av den typ som utredningen avser. Handläggaren tillägger att man meddelat nio tillfälliga serveringstillstånd till allmänheten under sommaren 2002. Det har varit marknader och sommarfester som arrangerats av olika föreningar som by-föreningar och Folket Husföreningar. Evenemangen har dock inte

vänt sig till ungdomspublik utan övervägande delen av besökarna (200–1 500 per evenemang) har varit vuxna. Inga rapporter om fylleri eller annan störning har meddelats.

Härjedalens kommun

Restauranger belägna vid slalomanläggningarnas dalstationer (årligt).
Arrangör: företag.
1 000 tals besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande.

Åre kommun

Färviken game fair (årligt evenemang). Arrangör: företags- och intresseförening.
6 000 besökare varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Red bull big air (årligt skid- och snowboard tävling). Arrangör: privat bolag.
1 000 besökare varav 75 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande med tillfälligt utökad uteservering samt tillfälligt tillstånd på torget i Åre med After Ski och prisutdelning.

Saab crossmax – skidtävling (inte årligt återkommande). Arrangör: privat bolag.
500 besökare varav 75 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande på restaurang i backen med tillfälligt utökad uteservering och tillfällig tillstånd inom inhägnat område på Åre torg för After Ski och prisutdelning.

Skutskjutet – årlig skidtävling nedför Åreskutan med prisutdelning på torget.
Arrangör: Åre slalomklubb.
1 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande i restauranger runt Åre torg och tillfälligt tillstånd inom inhägnat område på Åre torg.

Västerbottens län

(5 av 15 kommuners alkoholhandläggare besvarade dessa frågor)

Vännäs kommun

Vännäsdgarna (årlig). Arrangör: Den s.k. Idrottsaliansen, som är ett samarbetsorgan idrottsföreningar emellan på orten.

Ca 15 000 besökare varav 25 % ungdomar.

Serveringstillstånd: stadigvarande (på intilliggande hotell) och tillfälligt (ett restaurangföretag inom marknadsområdet).

Dorotea kommun

Countryfestival (årlig). Arrangör: förening.

600–800 besökare varav 25 % ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Dessutom anges tre övriga evenemang (två medlemsfester och en sommarfest). Uppgifterna kring de evenemangen är inte fullständiga.

Vindelns kommun

Gatu- och marknadsfest (tillfällig). Arrangör: företagare inom restaurangbranschen.

5 000 besökare varav 25 % ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Malå kommun

Musik vid malån (årlig 4 dagars musikfestival som pågår i 4 dagar och vänder sig till hela familjen). Arrangör: förening tillsammans med hotellet i kommunen.

Ca 4 000 besökare varav 50 % ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälligt (söm söks av hotellet).

(Anm. Handläggaren anger att denne valt att redovisa *en* av de två regelbundna festivaler man har i kommunen – den som besöks av flest ungdomar).

Umeå kommun

Kalasturnen (musikfestival – tillfällig). Arrangör: företag.

Ca 5 000 besökare varav 75 % ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Umeåfesten (årlig). Arrangör: Ett restaurangföretag (kopplat till Umeå Folkets Hus).

15 000 besökare varav 50 % ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Norrbottens län

(10 av 14 kommuners alkoholhandläggare besvarade dessa frågor)

Älvsbyns kommun

Sommarfest (årlig). Arrangör: kommunen.

400–500 besökare varav 25 % ungdomar

Serveringstillstånd: tillfälligt (öltält till restaurang på orten).

Rallarsvängen (årlig gatufest)

Antal besökare: –

Serveringstillstånd: stadigvarande.

Bodens kommun

Boden alive (årlig gatufest). Arrangör: idrottsföreningar i samarbete med organisationer och kommun.

Antal besökare: –

Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt (två lokala krögare).

Jokkmokks kommun

Jokkmokksfestivalen (årlig). Arrangör: kommunen tillsammans med lokala sponsorer.

300 besökare varav 100 % ungdomar.

Serveringstillstånd: (ja stadigvarande i Folkets Hus där arrangemanget äger rum).

Kalix kommun

Kalas Kalix (årligt evenemang som ersatt Barnens Dag). Arrangör: Bolag som ägs av föreningar.
2 500 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande (årigen för detta arrangemang).

Kiruna kommun

Snöfestival (årlig). Arrangör: ekonomisk förening bestående av lokala turistföretag.
10 000 besökare varav drygt 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande.

Kirunafestivalen (årlig under 4 dagar i slutet av juni). Arrangör: samma som föregående.
35 000 besökare varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Tivoli/diskotek (årlig). Arrangör: Barnens Dag-förening.
3 000 besökare varav 75 % ungdomar.

Överkalix kommun

Överkalix marknad (årlig). Arrangör: Överkalix idrottsförening.
15 000–20 000 varav 25 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Piteå kommun

Piteå dansar och ler (årlig gatufest under 5 dagar). Arrangör: Aktiebolag.
25 000 besökare i snitt per kväll (40 000 på lördagen) varav 50 % ungdomar.
Serveringstillstånd: stadigvarande och tillfälligt.

Face front (tillfälligt musikevenemang för att låta musicerande människor träffas och träffa olika musikförlag, textförfattare media m.m. Pågår under tre dagar) Arrangör: Kultur och Fritidsförvaltningen inom kommunen.

Ca 300 besökare varav 75 % ungdomar (medelålder ca 17 år).

Serveringstillstånd: stadigvarande.

Luleå kommun

Ungdomskväll under hamnkalaset (årlig), Arrangör: Luleå Kulturförvaltning.

300 besökare varav 75 % ungdomar.

Serveringstillstånd: stadigvarande.

Snöröj (årligt). Arrangör: Fritids-Kultur.

3 000–4 000 besökare varav 100 % ungdomar.

Serveringstillstånd: nej.

Hamnspelet (första gången 2002 ev. återkommande). Arrangör: bl.a. kommunen.

Antal besökare: –

Serveringstillstånd: stadigvarande (som var tillfälligt utvidgat vid detta evenemang).

Pajala kommun

Höstfest (årlig). Arrangör: idrottsförening.

1 000 besökare varav 75 % ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Arvidsjaur

Nattivalen (mindre årlig gatufest med musik och tivoli under två kvällar). Arrangör: idrottsförening.

500 besökare varav ej känt antal ungdomar.

Serveringstillstånd: tillfälligt.

Angående avgränsningar i Kungsträdgården 2002

Stockholm firar 750 år och Restaurangernas Dag i Stockholm

Ett annat exempel på gemensamma serveringsytor, och dessutom *avsaknad av avgränsningar*, är firandet av Stockholms 750 års jubileum i Kungsträdgården sommaren 2002. Evenemanget sammanföll dessutom detta år med Restaurangernas Dag (vilket i sin tur firades för 11:e året i rad). Flera restauranger hade meddelats tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten och dessa sålde mat och alkoholdrycker från tillfälliga serveringar i trädgården. Utredningens sekretariat besökte några av dessa och vi kunde med egna ögon konstatera att avgränsningar saknades helt – såväl mellan de olika serveringarna som gentemot övriga områden i parken. Det fanns ordningsvakter vid några av serveringarna – de var dock inte så många att de kunde förhindra personer att promenera iväg med mat och dryck. Flera personer sågs också gå iväg med vinglas i händerna ut ur parken. Vid två av serveringarna saknades också *matservering*. Den ena av dessa fanns vid den stora statyn mitt i parken (ett större bryggeris namn fanns på tältduken/markisen). Baren hade gott om sittplatser men inte tillstymmelse till försäljning av mat. Det var inte heller någon som köpt mat från någon av de andra serveringarna och sedan satt sig för att äta vid dessa sittplatser. Den andra serveringen utan matförsäljning var en renodlad ”vinbar” som lär ha påstått att de delade på en annan tillståndshavares matutbud. Enligt uppgift berodde avsaknaden av avgränsningar (dvs. avgränsningar mot övriga delar av parken – mellan serveringarna har man från kommunens sida aldrig krävt avgränsningar) på ett missförstånd. Tillståndsenhetens åtgärd blev att omedelbart, under pågående evenemang, kräva ett kraftigt ökat antal ordningsvakter.

Chefen för tillståndsenheten i kommunen har till utredningen uppgett dels att man ”ärvt” systemet med gemensam serveringsyta

inne i parken från länsstyrelsen, dels att man i förväg inte krävt förordnade ordningsvakter eftersom arrangören redan i sin ”paraply-ansökan” (arrangörsbolaget skickar först in en övergripande redogörelse för hela evenemanget – därefter ansöker varje tilltänkt tillståndshavare för sig) specificerat en organisation för att upprätthålla ordningen och säkerheten. Enligt den presenterade organisationsplanen ingick även anlitande av förordnade vakter och annan personal.

Vidare uppger chefen för tillståndsenheten att man skall vidta åtgärder så att inte situationen från 2002 upprepas i år. Hon tillägger dock när det gäller utredningens anmärkning på att två av serveringarna 2002 helt saknade matservering följande: ”Vi har tillåtit och kommer att tillåta renodlade drinkbarer men kräver att det framgår vilken restaurang de hänger ihop med där mat serveras”.

Tidiga serveringstider – två exempel

Ja, till tidig servering i samband med fotbolls VM 2002 – Stockholm

Enligt delegationsordningen i socialtjänstnämnden i Stockholms kommun får handläggare vid tillståndsenheten (förvaltningen) fatta beslut om tillfälliga förändringar i serveringstillstånd. När de fyra första ansökningarna om tidig servering inkom sommaren 2002 (av anledning som beskrivits ovan) överlämnade förvaltningen dock dessa till tillståndsutskottet i kommunen. Detta eftersom förvaltningen ansåg att ansökningar om servering före normaltiden var av ”principiell betydelse” varför man i dessa fall valde att frånträda sin delegationsrätt. Förvaltningen angav också att man naturligtvis avsåg att, för de ytterliggare ansökningar som man visste skulle komma in den närmsta tiden, följa det beslut som utskottet skulle fatta. Innan ansökningarna överlämnades för beslut bereddes de av förvaltningen.

I beredningspromemorian konstaterades inledningsvis att man vid prövning av ansökningar om servering utanför normaltiden alltid särskilt måste beakta risken för alkoholpolitiska olägenheter. Vidare konstaterade förvaltningen att kommunen hittills aldrig hade medgivit servering före normaltiden till *allmänheten*. Servering till *slutna sällskap* hade medgivits vid endast fem olika tillfällen tidigare. Det hade då dessutom rört sig om speciella evenemang och bara gällt tidigareläggning av serveringstiden med en timme. De aktuella ansökningarna avsåg dels servering till allmänheten, dels med flera timmar tidigarelagd servering under flera dagar. Förvaltningen yttrade:

”Att medge servering innan 11.00 innebär att tillgängligheten av alkoholdrycker förhöjs. Det kan inte uteslutas att frestelsen blir stor för många människor att besöka sådana restauranger, i syfte att konsumera alkohol tidigare än vad de annars skulle ha gjort. Detta i synnerhet om restaurangen serverar alkoholdryck innan Systembolaget har öppnat. Tillstånd att servera alkohol under tidig förmiddag är således,

enligt förvaltningens mening, ej i linje med alkohollagens andemening”.

Förvaltningen föreslog därför – med ett visst stöd i form av yttrande från polismyndigheten (miljöförvaltningen hade då ännu inte yttrat sig) – att ansökningarna skulle avslås. Förvaltningen informerade avslutningsvis utskottet om att såväl Göteborgs kommun som Malmö kommun beslutat att inte medge servering före klockan 11.00 i samband med TV-sändningar från VM i fotboll.

Majoriteten i det politiskt sammansatta tillståndsutskottet gick emot förvaltningens förslag och beslutade alltså att tillstånd skulle ges till de fyra aktuella restaurangerna. Som förvaltningen förutspått inkom därefter fler ansökningar och totalt kom 20 olika restauranger i kommunen att ansöka om och få tillstånd att under ett antal dagar sommaren 2002 servera alkoholdrycker till morgontidiga gäster.

Här kan tilläggas att Alkoholsponsringsutredningens kansli besökte några av restaurangerna som bedrev tidig servering (se avsnitt 5.).

Nej, till tidig servering i samband med fotbolls VM 2002 – Malmö

Liksom i Stockholms kommun har tjänstemännen i Malmö kommuns Tillståndsgrupp (förvaltningen) delegationsrätt att besluta om tillfälliga förändringar i omfattningen av redan meddelade serveringstillstånd. När den första ansökan om tidig servering i samband med TV-sändningarna från fotbolls VM inkom utnyttjade förvaltningen, till skillnad från hur man gjorde i Stockholm, också denna rätt. Ansökan i fråga avsåg en tänkt servering av samtliga alkoholdrycker till allmänheten (frukostbuffé) från klockan 07.00 under hela juni månad.

Polismyndigheten yttrade sig över ansökan och gjorde i detta en återkoppling till propositionen (Vissa ändringar i alkohollagen, 2000/01:97). I denna uttalades att Statens folkhälsoinstitut skulle få i uppdrag att i samarbete med bl.a. polismyndigheten utarbeta ett gemensamt åtgärdsprogram som bl.a. skulle syfta till en tidigareläggning av restaurangvanorna för att minska konsumtionen av alkoholdrycker. I dessa propositionsuttalanden, menade polismyndigheten, fanns stöd för att vara mer restriktiv vid tillstyrkandet av en ansökan om alkoholservering senare än klockan 03.00 ”men

också tidigare än 11.00". Polismyndigheten avstyrkte således ansökan.

Miljöförvaltningen tillstyrkte ansökan – trots att den samtidigt bedömde att det fanns risk för störningar för närboende.

Stadsdelsförvaltningen beslutade avslå ansökan och motiverade sitt beslut, efter att ha redogjort för relevanta uttalanden i aktuella propositioner, med en ökad risk för alkoholpolitiska olägenheter bl.a. i form av störningar för närboende. Förvaltningen menade att ett bifall till ansökan skulle innebära att alkoholserving skulle pågå, under en månads tid, i stort sett dygnet runt. Detta skulle innebära ett avsevärt avsteg från de normaltider som anges i lagen. Förvaltningen menade vidare att en öppning för serveringstider före klockan 11.00 var oförenligt med lagstiftarens uttalanden om vikten av att reglera serveringstider i syfte att begränsa tillgången på alkoholdrycker för att begränsa skadeverkningarna av sådan konsumtion. Ur förvaltningens beslut:

”Mot bakgrund av att det under senare år blivit populärt bland restauratörer att anordna arrangemang med alkoholserving kring TV-sända idrottsevenemang anser tillståndsenheten det dessutom, viktigt att markera det olämpliga i att tillåta en utveckling där tiderna för TV-sändningarna styr serveringstiderna, framför de kriterier om alkoholpolitiska överväganden som enligt lagstiftaren anger skall vara vägledande i fråga. Ur alkoholpolitisk synpunkt är det tillståndsenhetens uppfattning att skapandet av nya alkoholvanor under tidig förmiddag, som dessutom kopplas till underhållning i form av TV-sända idrotts-evenemang, inte kan anses förenligt med den syn på återhållsamhet som skall utgöra grundstenen i svensk alkoholpolitik”.

Restaurangägaren överklagade beslutet till Länsrätten i Skåne län. I överklagandet uppgav han att han brukade visa sportevenemang flera gånger kvällar i veckan på storbilds- TV och att han hade svårt att se varför risken för alkoholpolitiska olägenheter blev större vid morgonservering än motsvarande servering kvällstid. Detta särskilt som, menade han, konsumtionen torde vara liten vid morgonservering eftersom många gäster förmodligen tänker gå till arbetet efter matchens slut och därför skulle dricka mindre alkohol än vad de gör kvällstid. Han uppgav också att han redan hade sålt många ”VM brunchbiljetter” i förväg.

Länsrätten delade i dom 2002-05-28, nr 4659-02, i stort kommunens uppfattning. Efter konstaterande av att polismyndigheten avstyrkt ansökan och att den sökta serveringstiden väsentligt översteg normaltiden i alkohollagen uttalade rätten: ” Ett bifall till den aktuella ansökan skulle innebära att alkoholserving skulle få pågå

i stort sett dygnet runt under en månads tid vilket enligt länsrättens mening strider mot alkohollagens syfte om serveringstider (jmf prop. 2000/01:97, s. 35)". Länsrätten fann därefter att ett tillstånd i enlighet med ansökan skulle kunna medföra olägenheter från alkoholpolitisk synpunkt varför överklagandet avslogs. Domen överklagades aldrig utan vann laga kraft.

Som nämnts ovan skrevs det mycket i tidningarna om såväl VM som frågan om det var lämpligt med servering av alkoholdrycker tidigt på morgonen. Så var fallet även i Skåne. Efter Malmö kommuns nej till tidig servering gjorde t.ex. Kvällsposten den 5 juni 2002 i en artikel en jämförelse av hur det gått i denna fråga i Stockholm respektive Malmö. Artikelns rubrik: "Här är tjejerna som satte stopp för VM-ölen".